

ÎN ȚARA DE SUS

A OLTENIEI

La Novaci, în Țara de Sus a Olteniei, odată destăinută curgera turmelor de bucali către bălțile Dunării, o liniste de început de lume înstăpînea cugetul oamenilor. Cel plecat naviga în depărtarea lor, care le-a fost întoidea una pricină, împlinindu-lă adică nu cu grija că le va fi de lipsă invincibilă larbă, ci cu prea plinul nemuritor al păunilor; iar cei rămași sub poala muntelui, nevestele oierilor mai înti, precum și bărbații care au ales drumul codrului, nu pentru a halduci, ci pentru a trage lemnul din futorul fără sfîrșit al pădurilor, au răgazul acum să-și asculte cu mai multă evlavie petrecerea singelui prin timpla încrîncenată de răcoarea muntelui apropiat. Și, totodată, să-și întoarcă privirea cu mai multă aporantă spre grădinite de minuni ale propriului suflet.

Dar asupra sufletului nostru comun, este lucru prea bine știut, nu ne putem aporca toți deodată, nu ne ajunge pentru a săvîrși și acest ritual doar liniștea amintită de cugetul, ci și o scîntie de lumină pe care unii o numesc har. Pentru că har se cheamă încrederea în puterea cuvîntului de a ne numi cu lărie obîrșia, mîndria de azi și sfiala firească față de ziua de mine...

Înaintea de a fi poezie, înainte de a se învîli, pentru ochiul strălucului de locuri, în stihurile fără seamăn ale Mioritei, viața oierului este proză curată și aspră. Și ar

trebul să înțelegem, acest adevăr tocmai noi, cei care mai vedem turmele doar prin parbrizul unui automobil, retezîndu-ne zborul cu trecerea lor înceată de-a curmeziișul șoselelor, sau de la fereastră aburită a unui vagon restaurant, adăpostindu-se de vînturi și zloată după rambleurile ocrătoare ale căii ferate. O proză sirăfulgerată de gîndul că neno-rodirea, cînd lovește în lumea tîrilașilor, croștește o urmă pe care numai trecerea anului mai poate ș-o vindece. Feti-cirea, dimpotrivă, are aici chipul suav al ticoanelor din care mîna unui meșter zua-ă grav nu prea dus la biserică a lagonit sfinții și privilegiată le închipuite ale cerului, stobozindu-și românul frate să are cîmpia, să încodenscă lina apelor de scîlpătul fără durată al peștilor și să se bucure, la petreceri lumești, de rîndele vîet și de femeta ce l-a fost hărăzită. Și aici, în Novaci, se pare că unul dintre învățătorii copiilor locului, Stancu Dafinescu pe numele lui, a înțeles mai bine decît alții că rosturile vieții de al cu și a oierilor, săli să încapă în sirul nesălcui al vorbelor cit se poate de firești, poate împlini un mesaj de înaltă civilizație.

La acest mare înn pe care, în îndemnul secretarului general al partidului nostru am început să-l numim Oltarea României, învățătorul Stancu Dafinescu din Novaci Gorjului, așa cum poate și cum se pricepe, adaugă o

strofă înaltătoare. Romanul lui pastoral, scris la nopți-lungi ale lernilor subcarpațice, este important nu numai pentru că istorisește în amănunte existența de zi cu zi a tîrilașilor novăceni, de la nașterea lor și pînă la părădarea din viață, ci mai ales pentru că toate faptele istorisite, și cele mari, dar și cele mici, și cele cu adevărat destoinice, toate, sînt preluate mai ales prin prima semnificație lor etice. Ceea ce face din Bucăla — acesta este numele romanului pastoral al învățătorului Stancu Dafinescu — un veritabil cod moral al comunității pe care o exprimă, ilustrat cu pîde ce amintesc de frumusețea tularburătoare a literelor început a caligrafiiilor din vechime. În plus, Stancu Dafinescu mai știe că nimic din ceea ce derzălușu un sens al vieții tîrilașilor săi nu trebuie să se înroască prin uitare. Cît ar fi de mărunță o faptă, cît ar fi de insignifiantă o virtute a cugetului, fiind smulse din sirul zilelor și nopților unui am, din sirul anotimpurilor și alilor unei vetre de oameni, ele deschid în existență un gol peste care părțile împărțite nu se mai înagă. Aceasta fiind și cauza adîncă pentru care oamenii, cîteodată, nefiresc răsuși în vremelnica lor dovedită, stau cu spatele spre viitor.

Dar viitorul acesta, așa cum îl înțeleg unii dintre noi, cei ce mai vedem turmele doar prin parbrizul unui automobil, retezîndu-ne zborul cu trecerea lor înceată de-a curmeziișul asfaltului, sau de la fereastră unui vagon restaurant, ocrăindu-se de vînturi și zloată după rambleurile căii ferate, aparține el în egală măsură și tîrilașilor novăceni? Fără doar și poate, crede acest învățător al copiilor locului Stancu Dafinescu pe numele lui, izvoditor de cronică, născut în urmă cu o jumătate de veac și mai bine chiar în strîna din muntele Groapa Seacă. Nemurirea, mai cre-de el, aici, la Novaci, are deodată fără-de-capete și nu ne putem jocul de urmirea pen-tru tainele ei privind doar spre zarea din care se trage stirpea cea fără moarte a oierilor. Mai vechi decît alții pe lume, ei au pășit de mai multe ori decît alții într-o lume schimbată. Și vor păși și acum...

MIHAI PELIN ■

TIRIMI STĂPÎNI, TIRIMI CIOBANI...

(fragment)

...Mama nu prea îndrăznea să se așeze peste tinuturi. Din poalele muntilor, în jos, se toplinea zăpada, însă un vînt aspru atorcea alia văzînd cu ochii. Căldul ierburii legea mai ascuțit decât acul de cîșul și ră-minea așa, găbelit, că n-avea de unde suge pulbere. Noaptea reci lăsesu spiriculiță de brumă, pîrlînd aproape tot ce se încu-mela să crească pe lumînă de al, și no-văceni așteptară gîrgeșea babelor din calendor, așteptară și venirea alor 40 de macenici, să bată cu masele în pămînt, spre îngroparea frigului și scoaterea căldurii, dar zadarnică așteptarea: Vîntul făcea tot ce știa el: răsucea pulberea rece a drumurilor, zvîrlind-o în uscătura văz-dului, și coșea fețele îmbătosărilor ce-l atăteau împotriva. Cîteodată, părea bine-hă, să se-mbunglinească, și atunci coborau nădejdile în suflete, dar iarăși prindea putere fîrsoarea, cufundînd mai departe simțirea în robia răbdării. Și așa o ținu tot timpul. Nu era chip să crească ierba și pace!

Toamna apropierea lui Sîntigheorghe do-moli așteptarea primăverii și mult aștepta-tele moine învălură în căld moloagurile dinspre amlașa Parîngubul. În fiecare zi, roureli blînde botezau platurile. Palistăle se-avîiorară, iar oricîcîlul buraticului sădi mai multă tragere de inimă în oameni. Ca prin minune, frunza fagului se-implinse pînă la înțesarea cu brădetul, zăpada de pe padini se rupse în pîrțale, torinile dim-prejurii sfîinilor îngingiară și prînsesă să ademenescă ochiiu cîobănesc. Zilele-și scurgeau clipele, mincîndu-se unele pe altele. Din zările lîntoase ale amiazului și cele vicirii ale asfințitului se așteptau să răsară clopotele de bucalăi, descătu-gate din copca lîntatului, din străfunduri molatice de Banat, ori din esouri aspre, dîndărene. Rînd pe rînd, luară în piept glas pierit de atîta chemare după mieșului căzuți pe mîna înșingărită a măcelarilor: măicute care-și intrucisau behăitul pre-lung cu tipățul odrumelilor pierdute în focota mersului; cîrduri de noatini zglo-bii care-și jopăiau tîncetea pe lîngă berberii bafnați și aterpăturilo date la o mie de draci, că nu țegaseră și ei mieș, în foalele pline de sîu.

Unele clopote erau ogorosițe de-a dreptul de stăpîni botezați de putrezala toarnetii și fulgerați de gerurile lui ghe-nar, alături cu cîobanii. Altele se gîseau în sirușla vătafilor plăștii cu sîmbrii mai acățării. Cele mai multe însă căzuseră nu-mai în grîla cîobanilor-stăcîini. Unora nu le da mîna la alergătură simbrîntă, iar al-ții, chiar de-aveau cu ce să și-o plătească, nu se puteau despărți de cîobănie, făcea parcă din flinta lor. Nu li se putea băga vînt că se țineau de arecapa cloporului ca soțului de lina oil!

Și vînzarea prîsoșubul de mieșuli che-mase în înțîmpinare și bădje, pentru o mai bună rostulă a lăptelui stoza din

pulpa învătărită a plecătorilor. De-ala se iveau, lei-colo, ridicate din tohorce, ca-poate imbrobodite cu cîrpă neagră, cu-loare de-a la poale de munte. Și de-aruncui privirea peste întreaga suflare omenească, strală a clopoteilor, nu pu-tesc ocoli. Tirimi stăpîni, tirimi cîobani: la una erau îmbrăcați. Toți purtau toate de cenușă, spîntecale în peteci, coșoace care băteau a sîndrîlă afumată, opinci desplotogite și pîlării scurte de atîta în... Și joi dîmînnea, la capătul de lum-nă al satului, se văzură bucalăile lui Niculaie Bortea...

Zic bucalăile, pentru că în ale 500 și curva de oi, care începutau cloporul, nu dovedeau una altfel: cap negriu cu bot cernil și buhoi, coarne lăslărite în lături, ori răsucite pe după urechi, trup destărat și-mbrăcat în lînă tărcată, cu coada aproape la pămînt. Și cloporul, de-a val-ma oi fălate, noatini și berbeci, pătrun-se în sat, cu năcl o pleacătoare, că Bor-tea nu-și vindea mieșului primăvara, amîna sorocul cultului cu cîleva luni. Însăntea bucalăilor călea legănat stăpîniul, iar ele îndemneau după el, cu vrăjute. În răstimpuri, mai întorcea capul, să vadă nu curva a cîet pas prea mare trupurilor îngreunate de atîta lînă? Nu curva s-a destrănat coada turnel în cure zălețese crudele, numai ce fălate? Și dacă-i pre-cum bănușele, fluterănturi de ostolre zboa-ră pe sub mustata-i corb, netusănată: „Nea bucalăile, mai încetune!” Le alături plăseste leneșos Balan, dăfăul al mai vin-jos. Alți doi, insipiați în părul lupului, străfulăse arepile. Pe urmă de tot se li-răste bătrînul Spîrlu, cu lațele lui dum-păvite...

Îlle Chimbea și Nechit Vărău, cîobani de rost, adună urmatelle, spinurînd pe subțușară cîte un mieșușel crudăc, osă-nit. Mai aruncă porunci și spre Turcuș, pîcleul care se perpeleste tot, îndem-nînd, cu chemare, bucalăile căleînd peste moagăre. În mijloc, ai doi măgari, împo-vărati mătăhălos, înoată din greș prin valurile albe ale rîului viu. Cînd strîn-soarea prînde să-i încece, ciulesc și îm-ping cu boturile albicioase în trupurile oilor leneșite. Pe arecapa atîngă se făcu o răstărire. Unul dintre urecheați se lăsa către sanțul drumușul, unde zărise niste ciulinii crescuți pe zonă. Mai ager de ochi, Zie li văzu și strigă la el din răspu-teri: „Stoc, la drum!” Sărmanul debitor își înghiți pofta și se abătă după cum li poruncise vorba aspră, potrivnică. Și strînese din piețe cînd umbra bitei se ri-dică mult deasupra. De cîte ori n-a fost ea încercată pe spinarea freceță de atîta împovărare!

Bucalăile ostente tăișară valen satului, tăgîndu-și catifea brumărie de colb, pe-boturile înfăcîmuite. Toți ochii le min-giau faula, toate gurile grăiau a mîrare: „Iote bucalăile lui Bortea!” Sau: „Nu le-si mai satura sorbindu-le!”

TIRIMI STĂPÎNI, TIRIMI CIOBANI...

In gura uitelilor, Bortea era asteptat de soată-sa Anuta si de ai din copilasi, un baietel de vreo zece si-o fetisoara care se carnea sa termine cu bine clasa initiala. Niculaie lei desfacu bratele vinovate si apuci in cuprinsul lor intreaga-i familie. Stampe lucrul se rotundira pe obrarii rumeniti ai mulerii si ai copililor. Citi de fericita era Anuta ca se afla din nou langa barbatul ei ! Citi de mult i-a purtat eu grila, cind atitea se mai poze in impletia clozelor, doamna-forestei ! Multumiti se simteau ai copiii, sub aripa ocrotitoare a tatului lor drag !

În frumusea buclăilor, se-nfundară pe ultima strimă și adincia, sub bati de flopi, unduți glasuri în mișcare de invirtă, Era cîntecul venirii oilor de la țară și-l plămădeau fețele vîscutului Ghencu, stăutate de vîrsoșii lor. Vespula lui Năstăcă. Familia lui Bortea se opri și sorbi din vîzău metoda ce putea descurăa cîmpul porului. Stătura locului și buclăile, abun-se de la poarta oblonită a stăpînului. Ciobanii încremăseră și ei, dar înimi în piept nu mai aveau, le zburaseră spre casa din care izvorau (impetru) fermecute.

Colleen de Brad Francis,

Vin cioporele in Joh.

Van circuli do la bernat.

De pe cimpuri de Bunat

Si dia esseri d'umana.

Departarea la tot ceea ce

Домови је ово мјесто

Dupd cum le chestia

Så levde in orden for

Cu microgama Doeller

Също малко са и повети

Bucătăria novăconcești L.

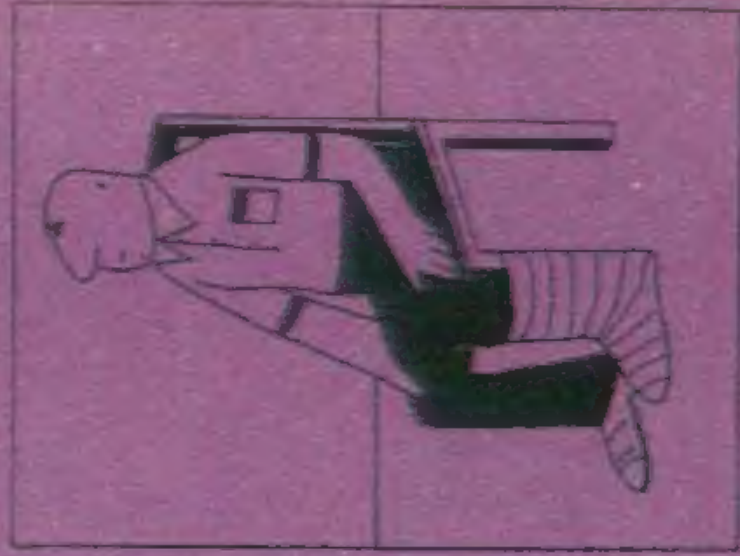
Cîntecul se întîrîa. În valilele năpădite
părerii de rău. Clipele înălătoare fuseseră
scurte! Cele trei fete se îndreptară spre
cîmpor cu un blid pînă cu apa dechlu-
lul, în care pluteau clevea fire de humpul
ciucurite cu lîm roșie. Șiropii vrăjiti
se-nvrîndură peste oile tecărute în
atrîntoarea valilor. Apoi Anuța hiliți por-
tile grole în lătură. Bucklaile tunară
lăuntru, amirosind oborul demult pără-
sit. Oștăniți de drum, întregul cîmpor se
făcu polog. Cîinii, cu limbile blîndăruș,
se traseră către umbra gardului, că pri-
măvara prîdea cu mize îndrăznețe. Clo-
banii prășiră să desotomîneze măgari
de garcină, în timp ce atîpînu-l își gugu-
lea mereu copilașii pe care nu-i mai
văzuse de la jumătatea lui făturar, cînd
apropieres fatuțului chemase la grănoșe.

Caporalul lui Niculae Bortea și altele
varșate în sat tot în ia și goriță așa un
clarab bun de vreme, înfundate pe ulițe
și prin oboarele casselor, pînd cînd înce-
pură a se dezmetici și fură împănate de
puterea globaneară spre coastele petelele
cu țeregă tăioasă și cu tivitură de mes-
tehnă pe marginea făgetului. Așa că, pe
cînd soarele alungesea bine pe dîr, co-
duren în haur astîntitului, bucătările lui

Bortea urcă către Botul Plăbului, unde se vedea, atita de frumoasă, astu oierilor novăceni, cu casele gîndrite în acoperişuri rezezi. Doar lei-coloa, rău-rea cîte-o fundeale aprînsă de rozeaua pîgiei. Şi nu trecuseră decît trei zile de cînd prinaseră a izvoii clopotearele dinşpe secul, iar Plăbul se pătase deja cu zec şi zec de nămeţi umbilăteri. Craiul zise se rostogoli în marea roşie a apusului. Cloba-ni flutără a porneală. Oile se rădărară şi începură să păgulescă, cu caznă, firioarele de lărbă ce încercau să scoată capul plîpînd din pămîntul pietros. Amurgul încă nu răzbiise să-nvăluie im-prejurimile. Slăpînul îşi rotî privelea, cu pînta en străbete. Zări după garduri, în Plăbul Mic, clopotearele Drăbeştilor. Chiar recunoscu lătratul lui Brînosă, cîinele şi mai barbat al vestitului teluş. Sub Plă- tra cu fag, boncesu buclălie curmănu- lor Jimbu şi Chelmău. Ale Prămîntelor se văzură hăt la Dealu cu Bradu, iar Bolbol şi le lăsară către Pîruii Tirător. Cînd Bortea luă înţeles de lăbînăle tir- lasilor ieşi cu clopotearele pe subatul în devălmăşie, îşi atîna uşătura în zărea de amiază, săbrănită de amurguoa intrată în stăpînire. Căută aşi în gol, mult timp, şi cu ochii minţii văzu cum din acole de- pături înceţoşate mureauu mîreu buclăii. Căci după răbojul lui, nici un sfîrtac nu veniseră de la ternet. "Unde-or încăpea doamne, atîtea buclăii îi" — îşi arătă el îngrijorarea. Şi toamă îi era pe deplin îndreptăţită. Nicieri nu flămîneză bie-tele clopote, ca pe aste comăse, mult pra- scimle pentru potopul spurc de oile. Norocul lor, că se canoneau pe săcul prag doar o săptămîni, două, în trecere spre munte.

Pătruna de fieri, stăpînul lui deaproape, bîta din pămîntul asudat de lăsură înserării, cu ai cînd ar fi vrut să lovească în cîrăva vinovat, apoi scutită către areapa de jos, să nu nimerescă cumva vreo jigodie de lup, cu gînd de-o hărtăci vreau miel. Lîngă o tufă de pădurea, bătuță din rosura vitelor, văzu pe Balan mîșcînd din coada aducă a mîlturoi. „Na Balan!” — chemă Niculaie. Cîinele se uită o clipă la cel ce se îngăduiește de bucură la rîznică. Apoi iarăși se gîduia spre porcoșul lepos. „Măchea ce-o fi lîngă ha tufă?” — se întrebă trîrlusul. Pe unu din cîobani îi desluși la areapa de sus, iar pe celălalt în fruntea cioparului, așa că nu la vîntul din el putea să dea cîinele din coadă. Ros la înimă, plăși măsurat către tufă. Dufușul își împărîi privirea între pădurea pîtic și stăpînul care se apropia. Ochul lui Bortea se înordă prin întinerie, spre a dezvălui pricina ce-l făcea pe zăvod dur. Apropîindu-se, ce să vadă?! În desul grămizii înverzite, zăcea un ghe-motoc de coțocel mișos, pe care Balan îl amorsea, gîduindu-se iar. Niculaie păcălăbura cu capătul înverzît al ciomașului.

UMOR STRĂIN

(Dupa povestea „NECE BERLINER
HE USTREITE”, „KROKODIL” și
„FOR DUM”)

Mare îi fu mirarea, când din mitele ră-
vășite sări capul zburit al lui Lăută. Tutu
își privi feciorul, cu nedumerire, și în-
cruntă sprincena: „Ce-î cu tine, mă,
aici?” „Ei, venii și eu la bacălași!” —
răsti copilul, cu glasul sugrumat de tea-
mă. „Cum venii, așa, fără de poruncă?”
„Iată-așa, că nu mai poți de dragul lor!”
„Murnă-ta stie de tine?” „Îi spusăi că
vii la clopot și nu vru să mă lase, da eu
fugii...” „Si unde stăteai tu până acum?”
„Pitulat în tufe, că-mi fu frică de bă-
tale...” „Păi, acumă nu ți-e frică?” Copilul
sări din culculul lui și, cuprinzându-și ta-
tot de peste mijloc, îi suflă rugă în furca
pieptului: „Tutule, lasă-mă și pe mine să
ciobănesc, că mă prăpădesc de-nita
dor!”

Biruit, Niculăse prîse a rîde din toate
puterile de om trupeș. Ciobanii trîmneau
suzeraturi zburate peste clopot, ca o che-
mare mormă pentru inima copilului. Lăută
nu mai putea de nerăbdare. „Hai, tutule,
dă-mi sloboadă să îți arespa!” „La să-ți
vadă puterile!” — rusese tatăl învoină. Și
atita așteptă ciobănașul. Întolii cu bi-
tusa și întărit cu ciomăgel șterpeliit din
podul casei, se strecură pe arespa desro-
perită, ocrotind cu pricepere înăscuță
bucăliile ce-și amiraua cina.

Luceafărul de seară își aprîse candelă.
Alte stele făcură la fel, întii mai sfioase.
Apoi din ce în ce mai îndrăznețe. Luna
nouă fugise demult pe alte tărîmuri.
Bucăliile se dezmeteciră de-a blindea din
bucămeala în care le aruncase drumul
nemăsurat de lung, de la marginea țării,
pînă-n pînteuul muntelui. Răcoarea în-
noptării și gustul dulceag al beălelii în-
ginglate le îndemnează pe păscuri, înfipt,
mezdrind verdeala cu rîdăcină cu tot, își
scuturau trupurile porcoite de lîmă colbă-
tă, iar din cînd în cînd, printre mesteacă-
tură și înghiteală, măcuțele își cheamă
mieșului prinși în mrejele cucălelii. Clo-
bani înțelegau a ce aduce beblăitul și
veneau repede în ajutorul îngrîștelor:
„Na-na, na-na! Sugu-su!” Dezmeticii
amircliau și se îndreptau spre ugerul cald.
După o iufă de amcoiteală, crudăci se
lăsau din nou în moleșeala alinării. Iar
cînd Rărita era de două staturi de om, în-
treul clopot își muie pofia de porneală.
Se strînse pe un pădeu, pînă-n revărsat
de zor, cînd Bortea chemă copilul la el
și-l culcă între pulpanele colocului și
mare, luat de pe mîgar. Era îngrîșorat să
nu i se beșegească bălatul din rîceala
noptii. Toț atunci, Tărăboacă lătră de
cîteva ori spre un feregar sfîrtecat de po-
terute. Din Piațul Mic îi răspunde, în
nceași limbă, Vidra, căteuua Drăbeștilor
Un huhurez buhui și el într-un făgăi pe
calea lungă, de parcă ar fi îngînat lătra-
tul cîinilor...

—Bortea își văzuse vîsul cu ochii...

STANCIU DAFINESCU ■

La Londra a fost amenajat un original muzeu al... pantalonilor. El posedă pantaloni care au aparținut unor celebriști din istoria lumii. Printre aceștia se află pantaloni care au aparținut lui Ludovic al XV-lea, Napoleon, Beethoven, Kant și alții.

La Italia (U.R.S.S.) se află un muzeu al vinului. Aici sînt expuse și prezentate în colecție peste 50.000 de sticle de vin. Printre piesele mai interesante se numără o sticlă de vin de Xeres din anul 1775 și alta de vin de Tokay din anul 1892.

În orașul Imperia (Italia) se poate vizita un muzeu rezervat exclusiv spaghetelor, vestit aliment național italian. Aici sînt expuse cîteva mii de sortimente, tipuri, varietăți și preparate din producția proprie și internațională de spaghetti.

La Delhi (India) există un interesant muzeu, care grupează păpuși din peste o sută de țări, avînd specificul respectiv și „vorbind” cîteva cuvinte în limba țării respective.

În orașul Gottwaldov (R. S. Cehoslovacă) este amenajat un muzeu al pantofilor. Aici este expusă încălțăminte din toate vremurile, de la sandalele egiptene, purtate de supuși faraonilor, pînă la pantofii moderni ai zilelor noastre.

La Leningrad (U.R.S.S.) există un muzeu de istorie al circuitului unic în lume.

Pe lingă Imprimeria națională din Franța funcționează un original muzeu al caracterelor tipografice, cunoscut și sub numele de „tipotecă”, care reunește seturi complete de litera și caractere din toate scrierile lumii, inclusiv cele antice, care, la vremea respectivă, erau daltuite în piatră sau înscrise pe pergament.

În orașul Ulm (R.F.G.) există un muzeu consacrat plin și produselor de panificație. Exponatele sale vorbesc despre apariția și evoluția fabricării pîinii, punînd totodată la dispoziția publicului rețete și metode contemporane de pregătire a produselor de panificație.

La Bruxelles există un muzeu al cartofului, deschis din inițiativa unui tînar institutor britanic, Thomas Hughes. Muzeul reconstituie „aventura” cartofului, de la descoperirea miraculoasei plante cu tuberculi în munții Anzi și aducerea ei în Europa în anul 1530, în toba unui călugăr-soldat, pînă în zilele noastre. Acuzat atunci de vrăjitorie, pe motiv că ar declanșa lepra și volulul, Cartoful a reușit să găsească și protectori, elîstînd la început încrederea curților regale, apoi preferințele omului de rînd, pentru a deveni în final o personalitate de „primă mărime”. Fiind element de bază al alimentației, nu lipsesc de la muzeu sfaturile practice referitoare la cultura și modul de preparare în diferite rețete a cartofului.

În localitatea vest-germană Steinhelm am Albach (Landul Baden-Württemberg) a fost inaugurat un original muzeu amenajat într-un crater format în urmă cu 14,8 milioane de ani, prin impactul produs de căderea unui meteorit. Exponatele prezintă diferite faze ale cercetărilor vulcanologice întreprinse în această zonă.

În localitatea Pizen (R.S. Cehoslovacă) se bucură de un mare succes muzeul berii, unde pot fi văzute instalații complete de fabricare a berii, care erau folosite în urmă cu sute de ani, un atelier de dogărie, o colecție de halbe, sticle de bere, precum și inelul de fier pe care era obligat să-l poarte, ca semn al aprobării publice, orice producător de bere care falsifica băutura.

COSTEL MUNTEANU ■ Galați

MICA

PUBLICITATE

● Vînd ieftin grup vocal nou zero înregistrări. Aștept provincia.

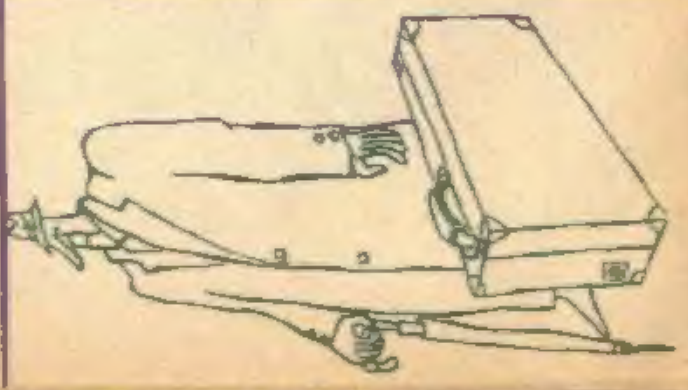
● Muzeul Literaturii incomparabil cu sediul în strada Sin Arlon nr. 10 achiziționează manuscrise semnate de Angel Grigoriu, Romeo Iorgulescu, Mircea Blok, Victor Brătulescu, Aristide Mircea, Harry Negrin, Eugen Rotaru, Fred Firea. Se primesc, de asemenea, și obiecte care le aparțin, inclusiv autoturismele. Posesorii lor se pot adresa zi și noapte la sediul muzeului, secția clasicii, subsecția în viață.

● Pensionar, singur, nefumător, execut traducerii textelor muzică ușoară din italiană, engleză, franceză, precum și retroversuni, contra cameră, eventual și pensiune.

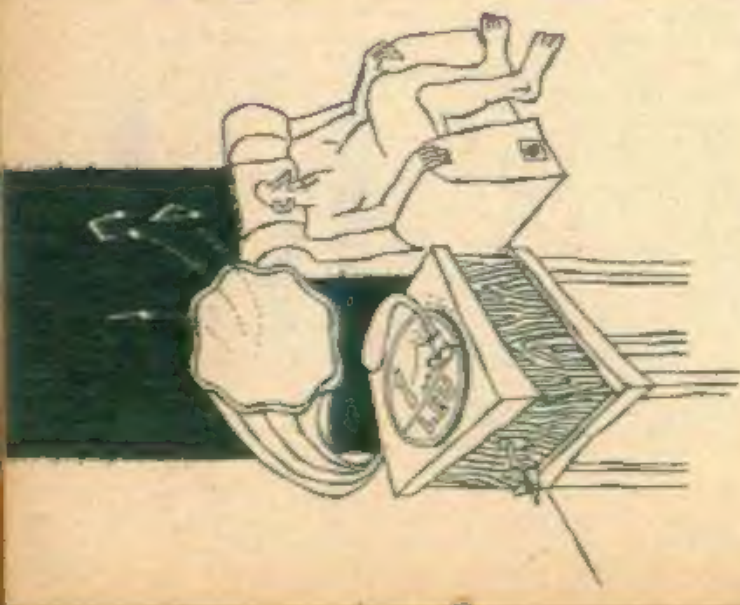
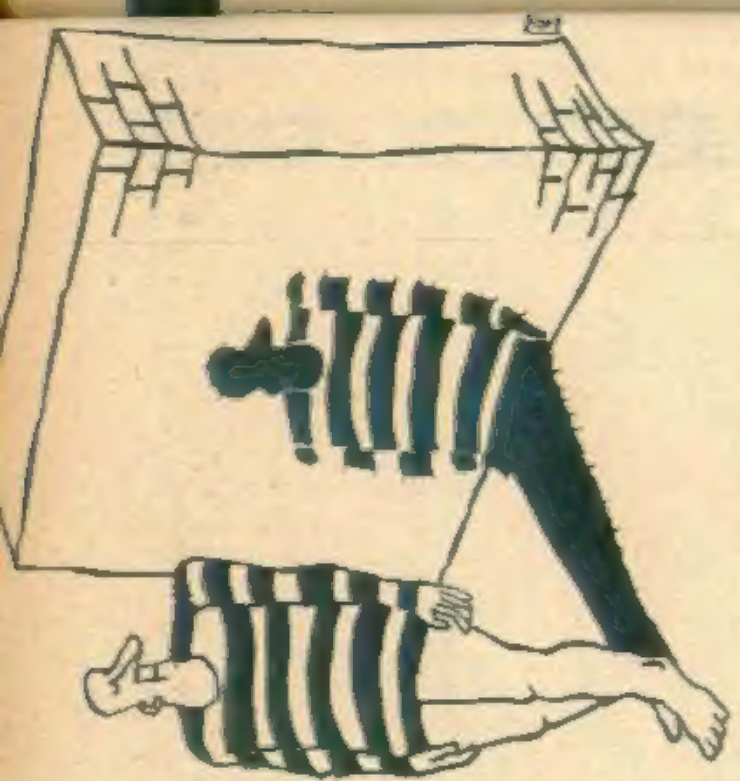
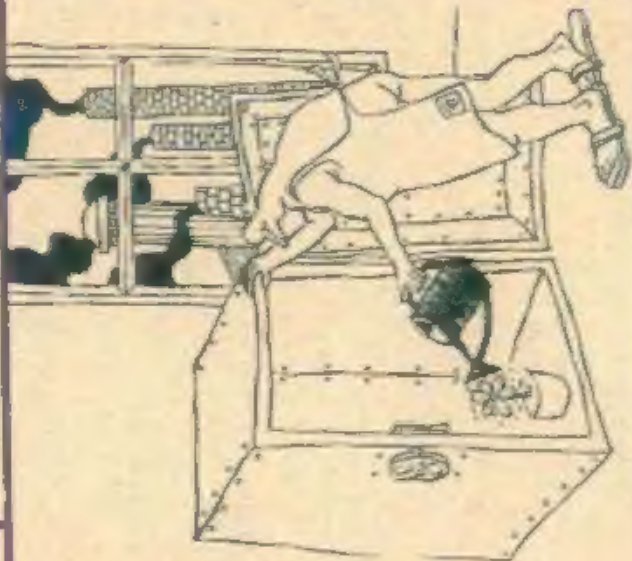
● ARIESO (Agenția Română de Import Export Soliști Orchestre) organizează concurs de selecție a unui interpret de muzică ușoară și populară pentru turneu Elveția, Concursul constă în întrebarea: capitala Elveției este Geneva sau Zürich? Se poate consulta bibliografie.

● Electrecord, în colaborare cu Asociația Apicultorilor, afiliată la Apimondia, organizează un concurs de creație de muzică ușoară cu tema „Harmnici albinele”. Partitura și textul se vor trimite într-un plic închis, care va purta un moto, după care se va telefona, cine sînt autorii. Jurul competent va fi format prin tragere la sorți dintre câștigătorii Pronoex-pres.

VALENTIN MUNTEANU ■

ION BARBUB
raCui

GOSPODĂREȘTI...

Pastrarea paltonului. Primăvara dăm jos paltonul. Vorba este unde îl păstrăm ? Acasă, în şifonier, pînă la iarna viitoare, se şifonează. Şi, pe urmă, ce ne facem cu el ? La cooperative se primesc şi paltonurile, dar numai pentru confecţionat, nu şi calcat. De aceea ne-am gândit la o altă metodă de păstrare a acestui îmbrăcămînt care ţine de cald : odată dezbrăcat, paltonul se dăruieşte unui nepot cu aceeaşi tălă. Nu are decît să-şi pună el problema păstrării şi a călcatului. Apoi se comandă la crotitor un altul nou. Şi pînă fixează meşterul data probei, pînă o face şi o reţelă (sau o amină de nenumărate ori), trece primăvara, trece vara, trece toamna. Şi astfel paltonul stă în atelier, unde, dacă se şifonează, meşterul îl calcă. Pe gratis. În plus, chiar dacă noul palton se confecţionează dintr-o stofă mai puţin rezistentă, pînă cîtva ani buni ţine pe manechinul din atelier !

Curățatul covoarelor. Din când în când se face curățenia generală a locuinței. Cu această ocazie se curăță covoarele, deoarece mușafirii au venit la petreceri cu copiii și

Teodor Răducan :

cu noroi pe pantofi. Oaspeții, pe urmă, au plecat, dar ie-au rămas urmele. Desigur, convoaiele pot fi duse la „Nufărul”, la curățat, dacă nu s-a completat capacitatea curățătoriei, dispar petele și, în locul lor, drept compensație, pot să apară găuri, care nu se mai scot cu nici un chip. Pentru evitarea unui asemenea risc, după apusul soarelui, se la covorul în spate și se lasă în curte, singur, pe bara de metal. După aceea, dacă nu-i mai găsiți peste un minut, înseamnă că totmai a fost curățat de tot. Iar atunci, ca să vă mai alinați supărarea, vă spuneți :

— Să viđ pe ăia de la luat unde îl dă
să-l scută pe ăle l...
Si uemărti-l.

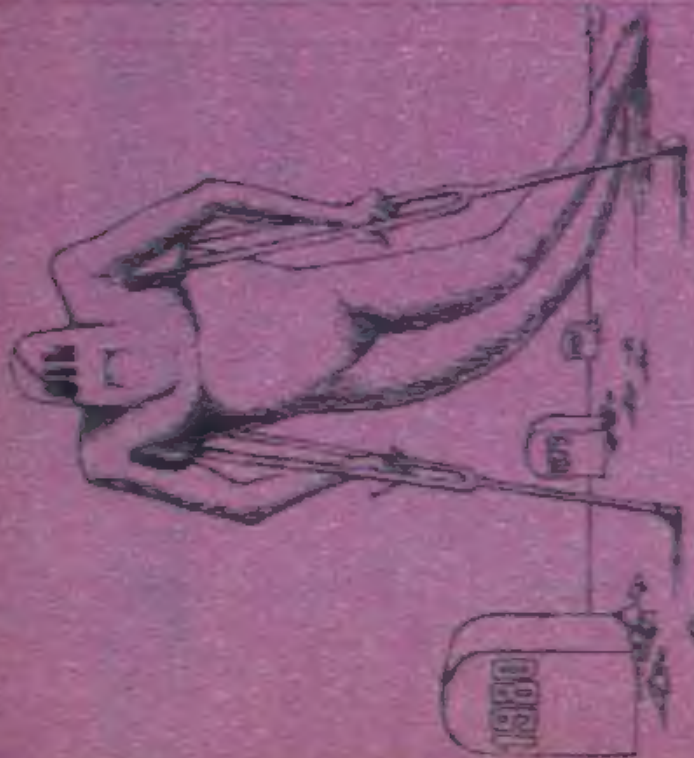
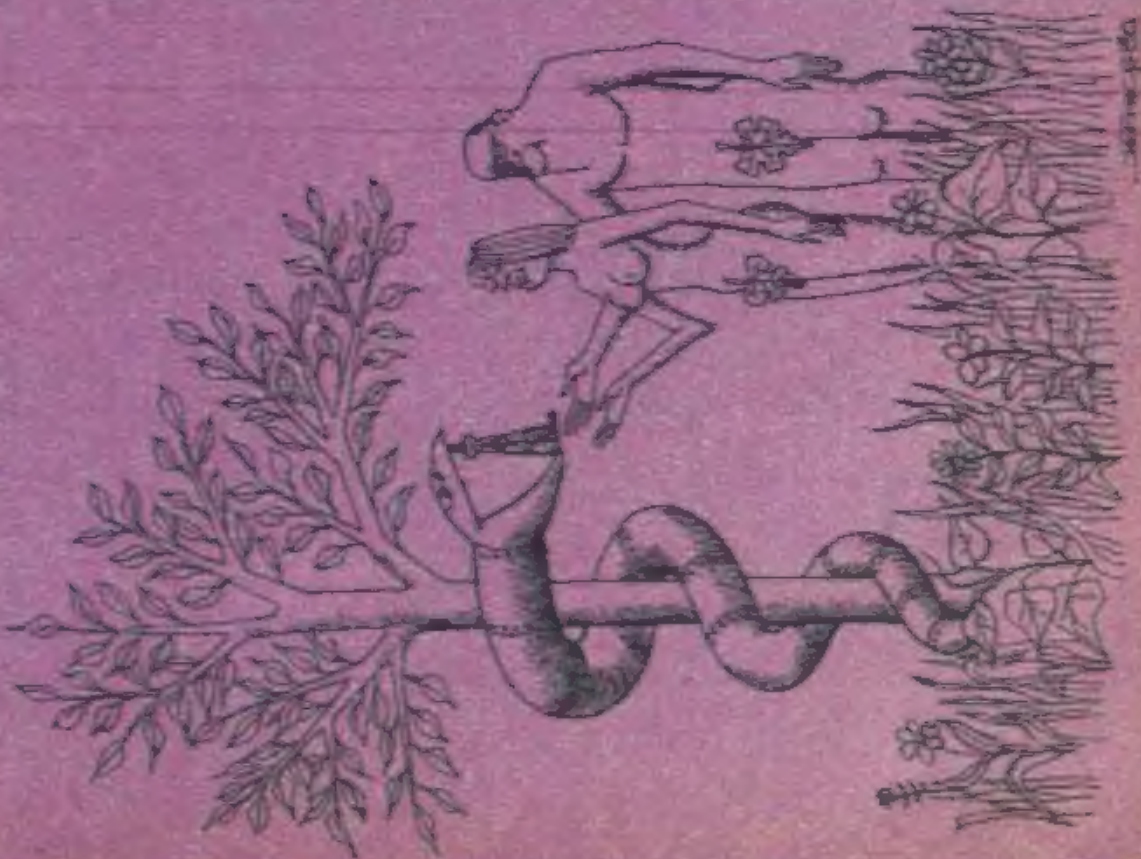
Zugrăviviul apartamentului. O dată la cîteva ani mulți își zugrăvesc locuința, deoarece s-au cam înnegrit pereții. Această operațiune, însă, n-o poate face soția, pînă acum neexistînd mașini de vîrui, la priză. De aceea apelează la specialiști, adică la cei de la ICRAL. Aici vi se pretinde un acoutaj și răbdare, pînă va vine rîndul. Iar rîndul poate veni totmai prin anul 1982, cînd pereții n-o să mai aibă nevoie de zugrav, ci de tencuitor. Atunci vă adresați unui meșter particular. Omul vine acasă, măsoară și apoi vă spune un preț alt de exagerat înclt pînă și pereții se albesc la fată. Și încă de gratis!

Repararea umbrelor. Uneori, primăvara plouă. Pe vremea uriașă îți trebuie neapărat o umbrelă care să se deschidă și să se închidă la moment. Dacă apăratoarea de ploaie nu îndeplinește aceste condiții elementare, trebuie reparată. Nu costă mult în raport cu plingelele care vor fi înlocuite la pantofi după altele drumuri la atelier, pentru a se reintrea în posesia umbrelor. Că ba „acum ne apucăm s-o reparăm”!, ba că „nu ești aici responsabil să ne scoti material de la magazie!” ba „ești sate, cum să nu, dar, momentan!, nu ăm știi unde am pus-o!”, etc. Și, așa, vine vara, când nu mai trebuie umbrela, atunci ploile fiind mult mai rare chiar decât sucul sau peștii. Deci, singura soluție, dacă ai o umbrelă defectă, este s-o duci, nu la atelier, ci la frizer. O așezi în cuier, închid alta în perfectă stare, aduși de un alt client. Iar la piecare, o lei pe aceea, în elipa când posesorul i se dă pe față cu colonele și are ochii închiși. Altfel, te poți alege cu umbrela lui animal de oțărare!

Y. D. POPE

in

3 7 1 2

RACUL

Fig. 10.

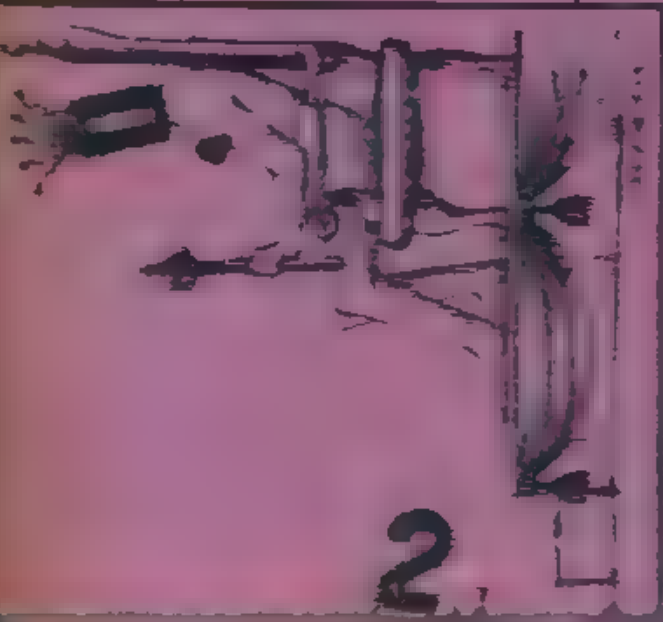
Fig. 11.

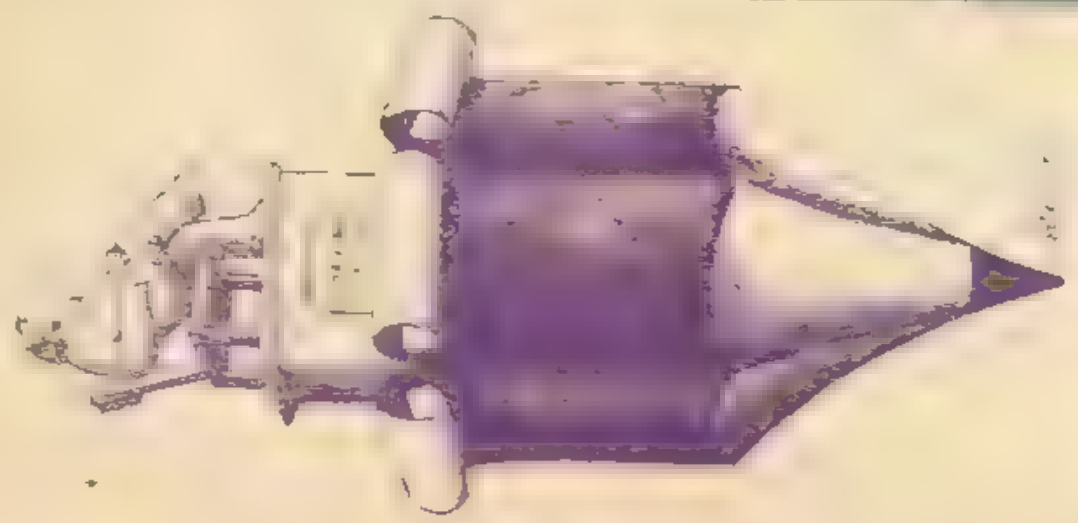
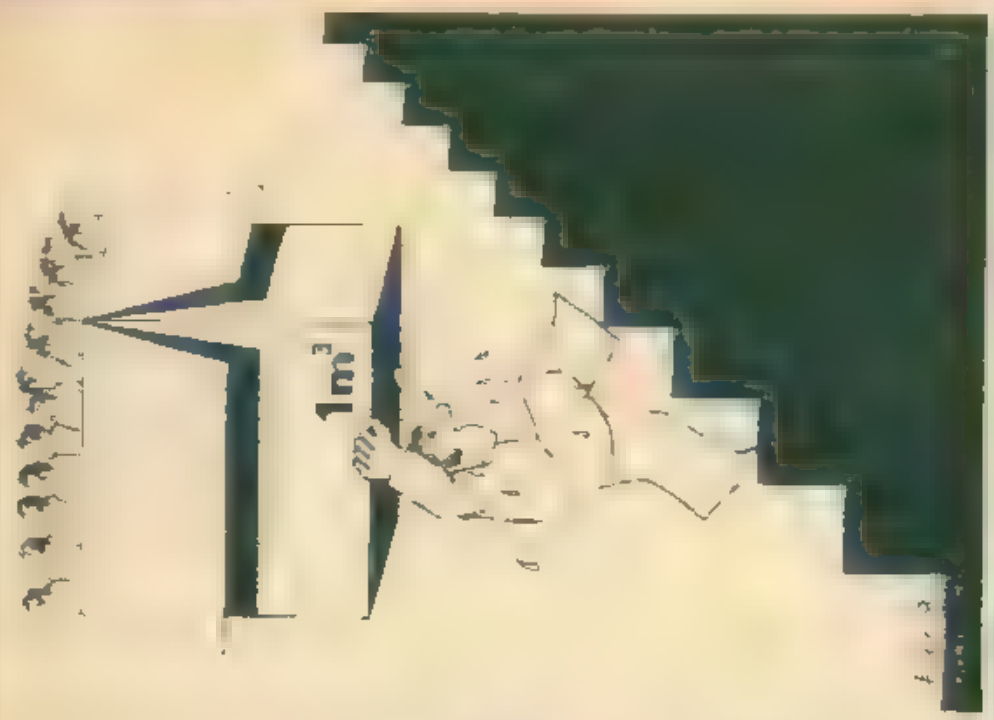
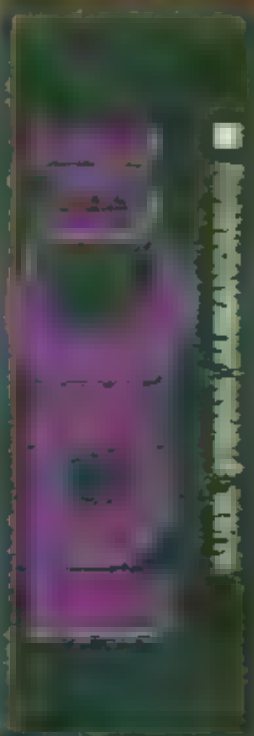
Fig. 12.

Fig. 13.

2

Moda și Futurul

nuanțelor. Pentru că, în acest sezon, culoarea are un cuvânt greu în moda confortului. Se poartă părul scurt, lung sau mediu, părul coșcat, alungit, bărbat și lung.

Părul să fie mai puțin coșcat, cu permanentul foarte scurt sau mediu în vârstă. A unii au voga rămâne în toată. Se așteaptă că în creația prezentei un efort în crearea coafurilor frumoase, a acestor coafuri care să se potrivească atât cu figura cît și cu vîrsta, dar mai ales, cu nuanța preferată. Atenție la lungime! Se poartă părul lung, rulat sau strîns în coadă, gîștoare, taloncel, cînd ai un păr de culoare deschisă! Dar poate fi lăsat și înțel pe apate. Părul roșcat e bine să-l ondulești puțin, dacă dorești să fii în modă!

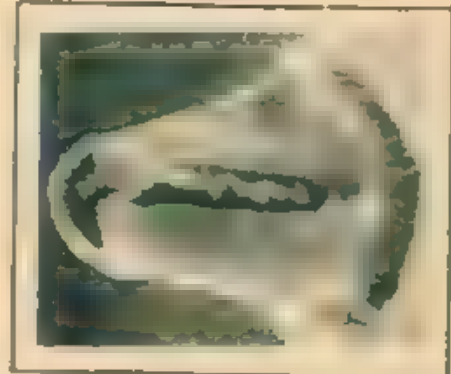
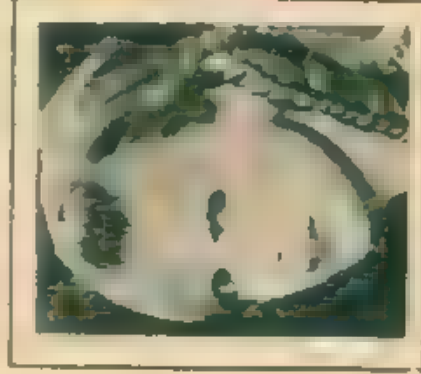
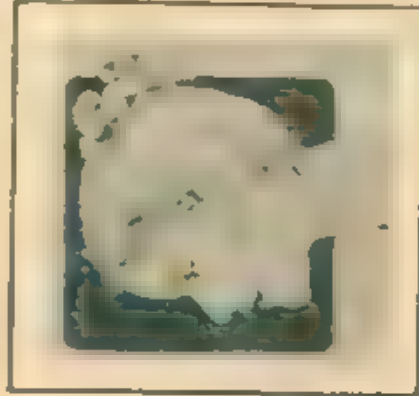
A revenit moda de cal în toate nuanțele. Dar nu și pentru toate vîrstele. Cîndă de cal va fi prinsă cu minunate accesorii, cu pat toloncui binecunoscută cordeluța.

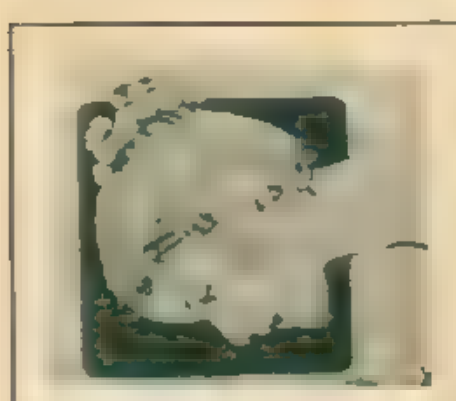
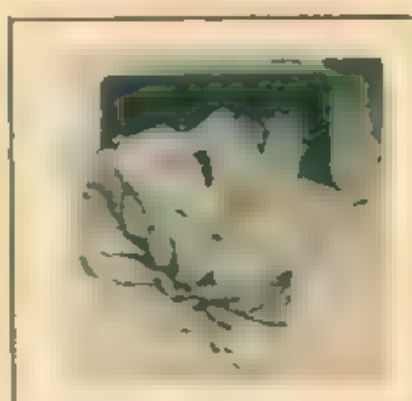
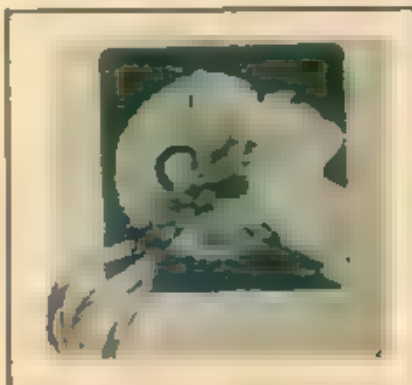
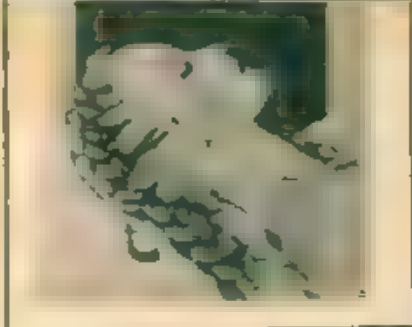
Cîntările sînt moderne. Ele depășesc linia clasică. Se compun cu mai multă trudă și, mai ales, cu ajutorul culvei. Nu trebuie docti să privim fotografiile, ce încearcă să explice ceva din linia lor și vor observa cum se fac. Ele sînt cîntări foarte simple, abia adunat pe oră în două ace de păr, fie unul sculptat, prins cu 4 sau 5 cleme peptene, funde, flori etc. Pornește de la temple, eliberînd fruntea, umintind-o. Rămîi scutelele neapărate, le împletim, sau, pur și simplu, ridicăm părul cu câteva elame vîr colorate (pe care trebuie să le asociăm culorilor ochilor a vegem, telor ce le purtăm) și ridicăm apoi părul cava mai sus de ceafă, sau chiar pe mijlocul capului. Atenție: accesoriile pe care le folosim sînt foarte

importante! Ele nu sînt de ac de neglijat, înfrumusețare și înaltare. Dacă nu le avem, dădă au avem, nu suficientă fantazie și din băne ca să ni le confecționăm singure, trebuie să ne consultăm. Cîntările noastre sînt destul de slab aprovizionate la acest sezon și met designerii un cauză nu se grăbesc a de ajuta ca să fim în ton cu moda. Atunci? Dacă nu ne plac elamele din lemn, plastie sau metal vopșite ale particularilor, dacă nu ne plac nici împletitii în game variate de culori și cîntă tot de ei, vom apela la flori naturale. E în rămin mereu la modă. O floare multicoloră, o floare roșie, galbenă sau albă, dar neapărat naturală. Vom sublinia astfel prospețimea părului și a noastră.

Se mai poartă fluturii zîmbiți sau bătuți în pletra stătuțioare. Ce păcat că nu ne putem prinde în păr și fluturi vii!

CORNELIA BARBU ■

MAJ 1987
ENIGME
MICRO-
LITH

Adeseori, mai tarziu, pentru a
fi in din zona carpataci unde
si pe prin cele de alina
si alina de putreace acor
dar si de tot si sau acor
si din natul la ma pose
la vedea, au fela al ppa
de putre, au cuti si gila
si la capatul schior lor
ga finta au a marga de
drama. Si acor, au apara
asazi par ornamenta
se presapune ca acor, si
si au obliga, au in d
sebi cuti al pletat rpa
de adinau in pletat acor
popula pe la inceptul ac
si au, epul carpatu d
naraa, pte pte, au
carpatu fela in fela
si au pte si au acor.
fiat cuti pte, devenind
si au 3000 de ani la
potea de mntor mnt
si si al mntor car
si au mntor si li con
asinau in continua al
lor au chiar li confu
pe au cu vebu pte
de denumira de belai, si au
bucur apu vebu si au v
isau, denta mntor vebu
au valah si pte ca valah
si mntor au mntor din
si acor si acor cuti al pte
si

Unii auzea că mormintele pietrele sînt de factură europeană deci că ar fi fost realizate sau făcute de către un Sceptil, însă conţineau amestecul facturului uman în realizarea pietrelor - lădoli, fie că ar fi vorba de megolita carpată, fie că ar fi vorba numai de aceşti microziţi, denumire foarte inspirat atribuită de geologul Ioan Chintăuan petrelelor de care ne ocupăm. Chiar dacă mecoliti, pe care

[illegible][illegible]

Constantin Brancuși (1874-1957) este cel mai mare sculptor român. El a creat un mediu artistic personal, din tinerețe o deosebită atracție pentru astfel de creații. În timp ce la noi se apreciază sculptural de la Trăgăze, sculptorul a adăugat din peregrinările sale prin Valea Jiului, surzătorii de piatră de rășină, etc.

unul cu o tip prin g-
carea in care acesta atar
O fotografie a unui mic-
care si pas in vane de
mas. Bine ca, pe o pe-
ni prin grila unda, fost
labirint de la papal cad
ca este semnificativ atand
pas nio an a caide tem-
nachele de colid de pietre.
in panti destul de larg si
nu trebuie sa ne miram und
vam intrat astfel de pietre
obezate ornamentale in locle
gospodarii

Vam vazut materialul de
fals cu data asemenea pie-
se care nu numai, pentru
frumusetea lor, ci si pentru
faptul ca sunt semnificative
si reprezentative D. L. F. A.
NUL este un microlit aezat
in mijlocul unei gospodarii din
curtea unei gospodarii din
Ivovorele, sat de pe Valea To-
rajenului. Din punct de
vedere geologic, este un asa
numit "tevant". Ca tip de
tevant este o concretune
amplasa formată prin ac-
tarea in apropiere a ma-
multo centi-germeni, unde
ca a mare a cresteri concre-
tioni prin actiunea carbe-
nului de calcar in con-
ditii fizicochimice favorabi-
le. Formarea unui astfel de
microit se datoreste des-
igur procese naturale clari
si evidente. Si daca formarea
este perfect expusă alin-
tise atunci structura pas-
tara si punerea in evid-
la radica unele probleme pon-

Portune ma putera-
cimentata din cuprinsul unui
sistemul de nisip presat sau
unei gresi sitabile

Ca o curat reglare a
necesit un stadiu eabori
de ajutari, a, mai mult,
dimprie. Cu alt mal mai
si et. Datorita poarta si
uare necesari pe care am
neoret sa le pretint in f-
logistia pusă cu amabilitate
la dispozitie de prof. CALIN
Turcu din Valeni de Man-
te una, dultie cercetatori
mici, alior de pe Valea To-
rajenului. COCȘI L. este
un alt microlit, aflat in ha-
da unui case din sat. Ha-
miciu, tot de pe Valea To-
rajenului. De atadată nu
mai este vorba de un tro-
vant, ci de o piatră desprin-
să prin spargere — infon-
pluare sau volă — prezen-
tind o ciudată anemănare
un cap de cocos tinind ochii
deschisi. Cu careare bană-
vintă putem distinge supra-
puneră figurii principale pe
un al doilea cap de cocos
de atadată având ochii in-
chisi. Nu este cazul să in-
teleg, in semnificative par-
te ale acestui microlit

Intimplari si simple jocuri
a naturii? Poate că da. Dar
oare ce roseturi infame au
condos la punerea acestor
microliti in valoare? Numă
dortate de estetici a făcut
pe unii gospodarii de acun
sau de odin țară să distre-
că care si să aranjeze cu
multă truda astfel de per-
tione umbrând unora, păs-
sa o fundate de țară? Eș-
to, apare mult prea ma-
pentru o finalizare doar apa-
cintă. Dacă i, asirebi pe ce,
care a plantat un microit
asupra motivului detenu-
nunt foarte adesea în
deparade. M. a placu

am facem să i las acolo
trebuit să i pun la sa
mai de cinstie. Une a pa-
t-a-e pier să fie foarte vici-
Di cind stau a...? — in-
trebi. Dar cine să mai ste?
Așa am apa at din ma-
kirmos. Dacă inaga si
pu prea multe intechari,
omul devine in ha, bânutor
Când a pade că este cu
mal o problemă a lui, perso-
nab și asta il atinge une'a
reortari atmo, poate tulb i-
tăcare a probabii grea de
explanat, rămânind neamū-
rite chiar pentru ei inaga

Cind eram de o schișă
bontul meu ardea piatră de
construcție din abia Trota-
tul pentru temela unei
noi case. A stat si doi pe-
vant, unul sferic și altul
avoidal pe care l-a plantat
ulterior, cu grila, și a par-
al de alta a schiș de întee-
Fu care par-tișionu la kă-
șica, transportul și plura-
rea lor, l-am intrabat pentru
ce a procedat astfel. M-a
mingiat pe cap, dar nu m-a
raspuns. A zambit asa suga-
ta și blaja, mai mult către
sine. Acum cind imi revăd
amintirile cu ochii mintii,
acele pietre — sferă și avoid
— imi apar ca o traducere
plastică și geometrică a sa-
crei perechi primordiale; El
și la Soarele și Luna, Pă-
trumos și, Ileana Cobanica
na. Dar care asta vroie să
insemne zimbetul întors și
bunicula?

Cred că de aceea nu am
putut nicodată să trec nepă-
ător pe lângă acești micro-
iti

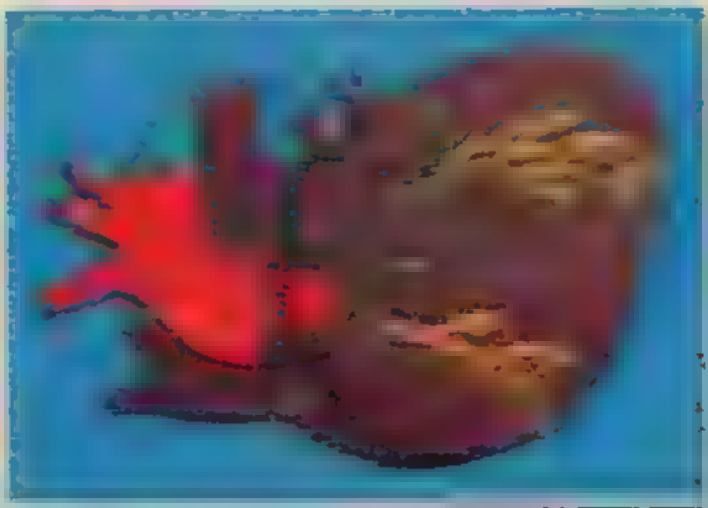
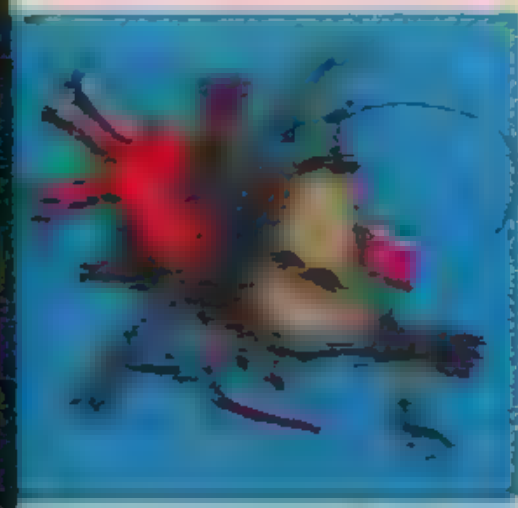
Ing. SILVIU DRAGOMIR

THE
MUSEUM OF
NATURAL HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK

THE
MUSEUM OF
NATURAL HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK

THE
MUSEUM OF
NATURAL HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK

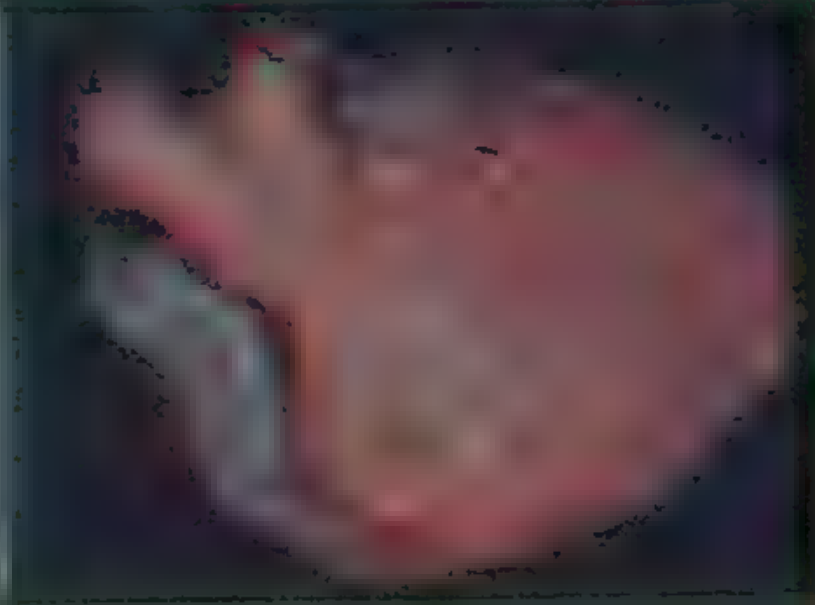
THE
MUSEUM OF
NATURAL HISTORY
OF THE
CITY OF
NEW YORK

MARI BOLI NON MARI PROBLENTE

Presenti al vertice in materia di
belli e di guerra e di pace

Il vertice di Ginevra, che si è svolto dal 14 al 16 gennaio, ha visto la partecipazione di 120 delegati di 120 paesi, tra cui 100 capi di Stato e di governo. Il vertice è stato presieduto dal segretario generale dell'Onu, Kofi Annan, che ha sottolineato l'importanza di trovare una soluzione pacifica ai conflitti in corso nel mondo. Il vertice ha discusso di vari temi, tra cui la sicurezza internazionale, la cooperazione internazionale e la promozione della pace. Il vertice ha anche discusso di vari problemi specifici, tra cui la crisi in Somalia, la crisi in Rwanda e la crisi in Bosnia Erzegovina. Il vertice ha concluso con una dichiarazione che ha sottolineato l'importanza di trovare una soluzione pacifica ai conflitti in corso nel mondo.

Il vertice di Ginevra, che si è svolto dal 14 al 16 gennaio, ha visto la partecipazione di 120 delegati di 120 paesi, tra cui 100 capi di Stato e di governo. Il vertice è stato presieduto dal segretario generale dell'Onu, Kofi Annan, che ha sottolineato l'importanza di trovare una soluzione pacifica ai conflitti in corso nel mondo.

Il vertice ha discusso di vari temi, tra cui la sicurezza internazionale, la cooperazione internazionale e la promozione della pace. Il vertice ha anche discusso di vari problemi specifici, tra cui la crisi in Somalia, la crisi in Rwanda e la crisi in Bosnia Erzegovina.

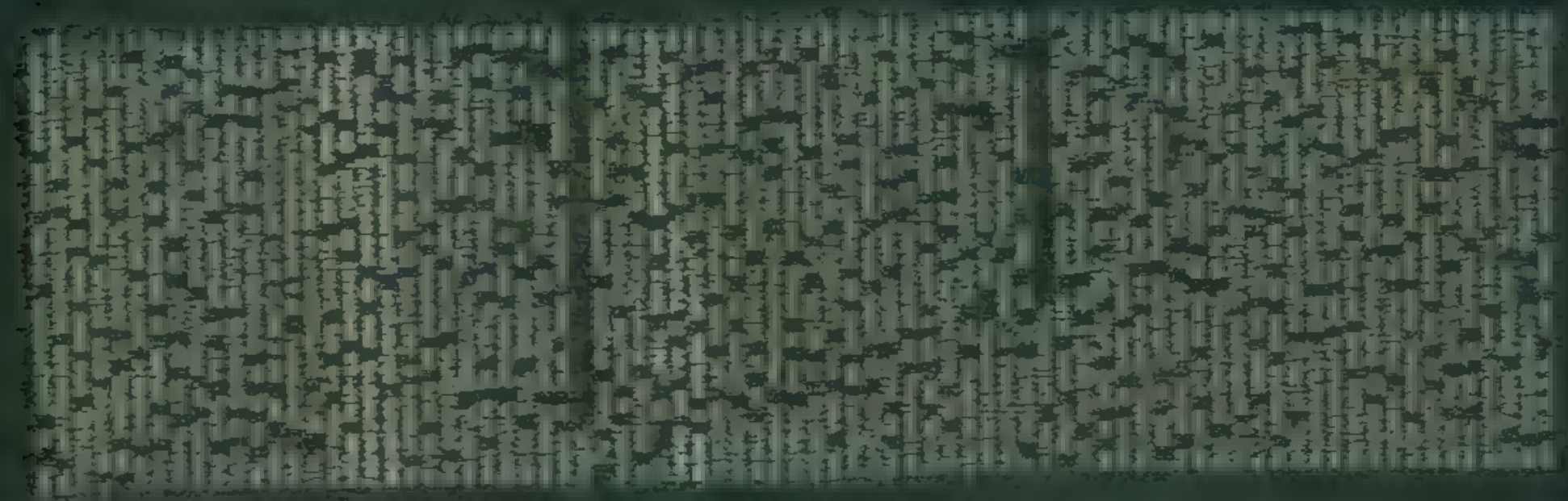
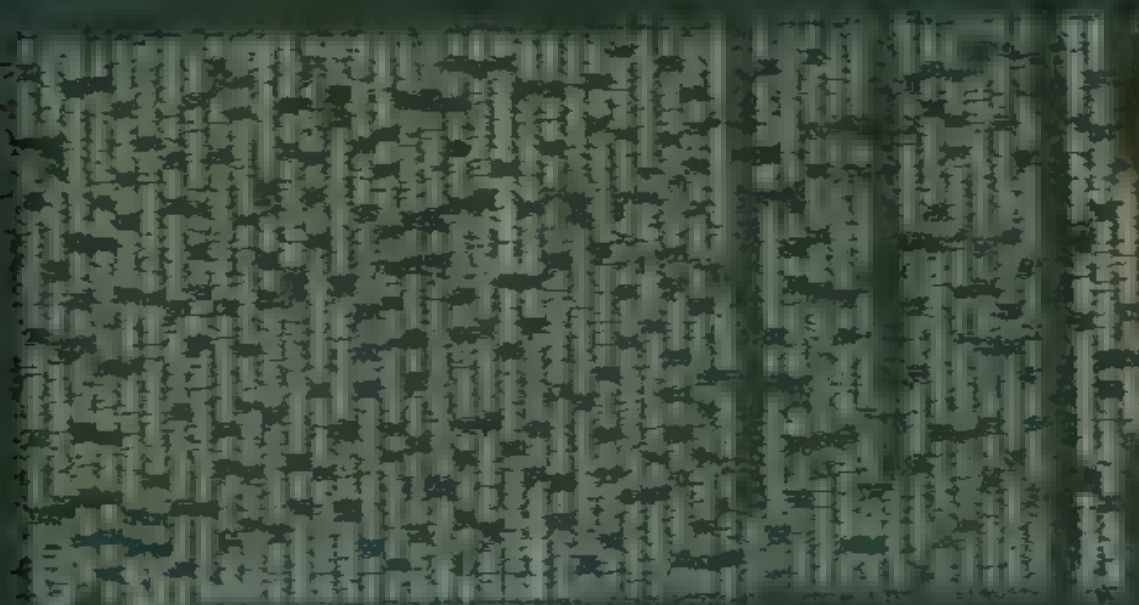
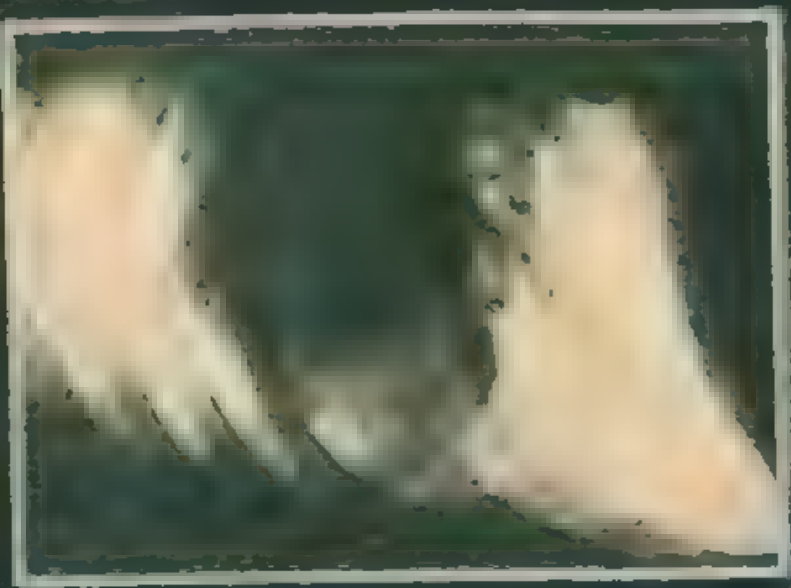
Il vertice ha concluso con una dichiarazione che ha sottolineato l'importanza di trovare una soluzione pacifica ai conflitti in corso nel mondo.

2 mari boli,

2 mari problema

2 mari boli, 2 mari problema

2 mari boli, 2 mari problema

2. mări boli,

2. mări probleme

Alte probleme de diagnosticare pot apărea în cazul în care pacientul are simptome care nu sunt caracteristice pentru o anumită boală. În acest caz, medicul trebuie să ia în considerare o serie de posibilități și să efectueze teste suplimentare pentru a stabili cauza exactă a simptomelor. Uneori, simptomele pot fi cauzate de mai multe boli diferite, ceea ce complică procesul de diagnosticare. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

Un alt aspect important al diagnosticării bolii este colaborarea cu medicul. Este important să se descrie în detaliu toate simptomele și să se prezinte toate testele efectuate până în prezent. Medicul va putea să ofere sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

Diagnosticul bolii este un proces complex care implică o serie de pași. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

mai ad-și mențină ritmul obișnuit de viață și să evite stresul.

În cazul în care simptomele persistă, este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

Un alt aspect important al diagnosticării bolii este colaborarea cu medicul. Este important să se descrie în detaliu toate simptomele și să se prezinte toate testele efectuate până în prezent. Medicul va putea să ofere sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

Diagnosticul bolii este un proces complex care implică o serie de pași. Este important să se consulte un medic pentru a primi sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

Un alt aspect important al diagnosticării bolii este colaborarea cu medicul. Este important să se descrie în detaliu toate simptomele și să se prezinte toate testele efectuate până în prezent. Medicul va putea să ofere sfaturi și îndrumări corecte în ceea ce privește gestionarea simptomelor și a bolii în sine.

This image shows a single page from a medieval manuscript, featuring dense, handwritten text in a Gothic script. The text is arranged in two columns, with the left column starting at the top left and the right column starting further down. The ink is dark, and the parchment is aged and slightly discolored. The page number '10' is visible in the top left corner. The script is a formal, uniform hand, typical of the late Middle Ages. The text appears to be a liturgical or legal document, given the formal nature of the script and the layout. The page is well-preserved, with clear legibility of the text.

This image shows a double-page spread from a medieval manuscript. The text is written in a Gothic script, likely from the 14th or 15th century. Each page contains two columns of text, with some rubrication (red ink) used for headings or initials. The parchment is aged and shows some staining and wear. The binding of the book is visible in the center crease.

CE CITEAU BUNICII CÎND ERAU MAI MICI?...

...Fără îndoială că, în primul rînd, pe Ion Creangă, Eminescu, Bolintineanu, Călugăreanu, Slavici, Cărbuc, Doini, Delavrancea, Iepurescu, și apoi pe Săculesanu, Cezar Petrescu (două din creațiile acestora din urmă devin chiar în acest an și filme pentru copii: *Dumbrava minunată* și *Frani ursul polar*), Emil Gileanu, Brătescu-Voinești, Arghezi și Elena Farago, Otilia Cazimir. Iată, cu voie sau fără de voie înjur aproape întreaga istorie a literaturii române clasice.

Fără îndoială avem astăzi o literatură pentru copii bine profilată (care și-a găsit nu de mult un colaciu național, la care s-au născut caviarele francizei), cu o educație specia-zată cu câteva reviste literare, cu un teatru de prinză și cu 20 de teatre de păpușă, cu emisiuni, radio și TV și, mai ales, cu o mare audiență la cei mici, în calitatea lor de lectori, spectatori sau telespectatori.

Am pomenit mai înainte nume ilustre din pantheonul culturii românești, al cărui ecou, fie că sînt Harap Alb sau Negruț, Domnița Goe sau Pristea Lăzica, Frani sau Zăreanșu sînt pe buze și în vînturile tuturor copiilor noștri. Dar dacă ne-am să în vedea bunicii lor (stăbunicii lor) și al amănunțit, atunci am scutura de colbul vremii, atîtea bucoane azi uitate. Ne-am întîlni cu nume de scriitori, publiciști, amatori culturali de mult și pe nedrept uitați: e drept, multe din scrierile lor pierdută peetea vremii, sînt na ve sau foarte puține că sînt cîntec de e poeză, iar unii sînt doar amănunțit după mari modele. Dar ele au făcut farmecul unor oameni azi, de mult așezat în masa umbrilor și nu deodată puțin devotune dăm seama de azi.

Să nu pară curios că încă la începutul veacului trecut (în jur de 1825) apare o

primă carte pentru copii: *Cele dinții en-roștite* pentru copil care încep a citi de Grigore Plesoanu și I. M. Rîdrescu. După câteva încercări eșuate, Hașdeu scute în 1881 prima revistă „serioasă” pentru cei mici, *Amicul copiilor*, care va veti 4 ani, unde se publică și *Don Quixote*.

Am mai găsit și eu printre reviste de familie două colecții îngăbenite de vreme, *Revista copiilor* și a *tinereții*, editată (1913) de celebrul publicist și om politic G. Costa. Foru și *Lumen copiilor* a lui George Filip (1922). George Filip edita bazine clasice cu „va urina”. În clapa cea mai importantă a capitelor eroul cu vreo dihanie, era tipărit fatidic: „va urma”. Și micul cititor aștepta cu sufletul la gură încă o săptămîină... Cu sufletul la gură se citiau și călărele lui N. D. Popescu (1843—1921), zis și *Nedea*. Popescu Volintariștii lui se vindeau prin farmaceutici și erau păstrate pe poște la un loc cu *Alexandria* și *Viețile așinilor*. Era autor de calindare și răsare starce netăbutite, așa cum spune G. Călinescu: „...Ceea ce a făcut simpatia figura colportorului, chiar printre scriitori. (Sădovianu îl cultiva încă din tinerețe) sînt istoriile cu haiducii: Iancu Jianu, Tuncu Haiducul, Domnul codrilor, Bușor haiducul, Codreanu haiducului”.

De mare popularitate s-a bucurat încă de la tipărire (1894) cartea *Isprăvile lui Păcală*, epopee populară în 24 cîntecuri, cu ilustrații de Jiquidi. Autorul, distins traducător al lui Euripid, a creat un erou micuț, al cărui nume a devenit adjectiv și a cărui faimă a inspirat mai bine sau mai rău și pe autorii de plese, scenariile de filme cupete, scenete etc. Și cîți din bunicii noștri nu vor fi învățat cu plăcere legendele în versuri ale cunoscutului fol-

HAPLEA LA TEATRU

— Hai la teatru, nice Froa,
Iar cînd spune ee ceva,
Fără vorbă ne supunem,
Ca să nu dăm de brelea

O pornim și Froa poartă
Rochia ei cu picășele,
Iar pe cap eî o umbrelă
Pădăria-i cu dănielo

Vrea să intre drept în sălă
Dar ne strigă unu: — Stați!
Pădăru baston umbrelă
Toate aicea le lăsați

Froa nu vrea chiar începe
Să strige supărată
Vor să mi ture pălăria!
Chin cu vai pînă s-o scutără

În strîșit intrăm în sală,
Mă în fund ne așezăm
Toată lumea ne privește,
Noi în pene ne umilăm.

Și iată-l pe Haplea! Un fel de Tindală, care face boacăne și pozur; nu e lipsit de oarecare simțenție, dar specialitatea lui e „haplismul” (devenit un adjectiv popular), un fel de proastă agresivă.

Moș Nae îl plimbă prin București, îl duce la Moși, la cinematograful, îl distrează, îl orșăntărează momec, bineînțeles cu urmări de un comle grutesc, care face însă delictul copliilor din toate timpurile. Cercetătorii vor putea descoperi și unele apropieri cu celebri eroi ai lui Busch: Max și Moritz; după cum întîmplările sînt adesea inspirate din cunoscutele snoave populare.

Odată succesiuni de public obținut, Haplea a căpătat și o soție — coana Froa. O adrasă! — Hapleșor, un amic — Tănașu. Am aicea pentru exemplificare un episod: Haplea la teatru. Versurile (deciul de simplitate) aparțin lui Moș Nae (Bănzăria) iar deceniele lui Marin Iordă: cuplu clementat prin ani. Ei îi puteți recunoaște printre eroi și pe Moș Nae — decenat de Iordă.

**CE CITEAU BUNIC
CIND ERAU MAI MURI?**

卷之六

est. In 1947, the Marine Corps (1947-1967),
Montgomery, and the Marine Corps.

... ont fait à leur tour, et ont été
... ont fait à leur tour, et ont été

with the same result, in

I pe tineri, dator care cele mai, cu
necule erau Mo Nae si Ali Baba. An
in paginile revistei au putut afla
cari de ale care poze fuseser cu ei
cun. Hapla si Clara Fisa, Urmata
Li si Tiozr va mai amintii de carile
sare. Rapura celor doua fetele, Sandu si
Sanda, Strengariile, Sarmanul Adrian
Unchul meu Adam? Multe dintrele erau
insa „preluat”, „adaptat” sau ales de
inocente feteze, adica erau din punct de
vedere literar „exotice”. Dar un
peste alta, opera lui Mo Nae pentru
ap (pentru cea mai voluminoasa din
troua literatura dinuila) are farmecul si
hazul ei, e plina de perapetii si aventuri,
pe Gustul copilarilor si a tinerilor prin unele
vocabare timpurii, fapt dovedit de recu-
lere recitite.

Dar Ali Baba părăseste în anul 1926
cu arme si bagaje, **Dimineața** și începe la
Universal, cunoscut încă într-un din pu-
tile de mare tiraj ale lui Ștefan Le-
pescu **Universal** copilar. N-ai revizui
apare cam cu aceeași pondere și
cari, cu unii dintre fetei, colaboratori,
până în vara anului 1944. **Revista**, **Revista**
păstă în N-ai **Revista** care mai, tîlcul
pina în 1944 este **Revista** și p-ai
al unei prime **Revista** **Revista**
pentru copii (1978) recuță, din păcate, c-
multe ale revistei pentru cel mai, sub

vecome timpulu, fapt dovedit de re-
tore : vedeti,

multe ale secrete pentru cel mai sub
țirele

ca. 1000, a part of Empire 12, station. Asteroid strike, Poynter asteroid new. Asteroid so large & so recent in 1972

teatrului și a presei marilor
teatrale. Și azi, cu o mare acuită de interes
lătre, juriștii de astăzi, mai de cur

mea artelor "Muzical" Sorin Popa &
Actrita Raluca Zamfir &c

показана приједба, док по приједби

totuşi prin labirintul uşurilor, unele nu mai
tăle de un metru, săgeţi indicătoare ne ghi-
dează printră zăduşii lepruşi, o apă ver-
zică, corăbii pe care plutesc tot felul de
scuturi clipăreţe la focare coctate carnale,
carnate şi atelele şi se întrepătrund cu
scaz şi male la male umane cu şi strigă
cenzurii în toate părţile pământului dau
apoi apoi se reînnoaşa şi se reînfrî tar,
o formulă de îndăltă turşie şi la în pri-
mie de curm nu demurs din tron şi au tre-
ce canal urande peste Poale degli Scalzi,
întrepătrund-se spre inima Venetiei spre
Piazză San Marco, şute poate mi de restau-
pate şi nogaşie cu suven curi li întăpă-
la fiecare pas ruibetă, condăltăta şi bun
candă şi li obăskăli simli şi locuitorii
Venetiei, lei cindăli existenţă de pe urmă
ce tărî morbele a oiaşul lor şi spun
o aia cindăli nădări ca alet frumuseţea,
întăpă divă şi deceptădăna nu tă-
tesc, lăbăli şi li dau muna într-o fărâşolă
lebmăteşă nămal culouare, de carnaval

Sclerodermia intrică a Catedralei San Marco,
 riguroasă susținută a pietei cu aceluși nume,
 nu numai în jurul palatelor patetice, dar se
 văd de altfel la Canal Grande, palatul
 Plinio, Moenigo (senor Bernardo, Grimani,
 Camerengo), Chiesa della Salute și Chiesa
 San Calogio, care par, privite de pe Riva
 degli Schiavoni, născute din apele verzi-
 găștre ale lagunei, scute de vaporase, salu-
 țării religioase gondole, vopsite în-ur-
 ni, cu lacuri lumbră și căptușite cu catifea
 și zăbrele profesionale al gîndurilor
 în, creșterea și așezarea lor, cînd își conduc
 ambascadul și cu turcii anonimi, co-și
 plătise armup aluzia de-o oră, de-a fi aldoma
 relor ce au înălțat cîndva fantasmă peale

prin fața cărora definenza **lepra** care readă-
rește dar inconvertibil zăburile (amalia) edu-
cației începe să transcrie cămărua o înmănușă
întreind ce o simți face cum urcă, grădindu-
paradizează, numai tu ești — și el eluția coru-
nele până de sevă densă — a aducător înalt —
aștia din urmă, și el care um nervoasă de te
fante dă, Rădă, învelită în happy care-și cu
lează direct, pe jos, înțelegerea lor producție
prizăndu-lă, înțele cărează înepărată, conștii
prăbușii alături, cu păviri absente, indifo-
recta de drojii

Totul este spectacular, totul este mizantropă,
asta m, se pare și mă gândesc dacă la Vântu-
și, poate realmente înălț. Mai bine zis mă în-
treb care este vântu readă a acestui oră
înaltă es cu adievară?

Zarese o bălăvăcă meringă înecă, potimilă,
cu o sacăci în mână, din colțul fur-tu-și fe,
de gang obscuro, rău-miroitor îndăstăcăt la
femeau din jur sus. la primul etaj se des-
chid obloane, se aprind lumini, aud voci
băi se pare a fi primul personaj real, înținit
în acest oras.

Aș vrea să revăd Veneția într-un sfârșit
de decembrie când vânturile auflă continuu
peste lagună și ploile reci ale toamnei o bi-
chiesc fără tălmă. Poate atunci am să-ți facu
nare adămuratul chip. Fără însă să pot doborâ
De unde această poezie? Iba unde dormita
obșnută de a descoperi la femeia mult dorită
elementele impecabile, înar defecte
Prea marea frumusețe capete, distanță
că ne apără de ea, unu rău, este fără
credință că acea slabiciu a defecte ne în-
făc o mal apropiată, chiar accesibilă. D-ri-
zori, consolare, din de a orgoliu na în-
re de atitudine nevoite

MIAMI METCO

MIAMI METCO

SOMNIA LORRENA

la ceasul destăinuirilor...

Dacă actorii foarte seriosi, de la Simone Signoret la David Niven, de la Sophia Loren la Jay L'Amour, nu și-ar fi scris memoriile în o vireală la care existau în jurul lor câte departe de a se hrăni din simțuri, am putea crede că această propunere cădere marțiană publică este de adevărat, o modă. Dar, se pare că epoca noastră, cu ritmurile ei precipitate, și-a apăs cuvântul și în această privință, anulând imaginea liberei și a respectului, clipirale precare agiterii celor trăind. Astăzi între un film și altul, între un avion și altul, actorii se desăvâșeau unul magnetofon alături și eficient, urmind ea, pe urmă, să se descurce în maldărul de benzii ce le au înghibii experiențele. Toate acestea pentru că la 40 sau la 50 de ani, au biografiile ei stil, odinioară, la 20, pentru că timpul nostru nu le-a dat răgazul să aștepte întâmplările, ci puzarea, inteligența de a le provoca și — ceea ce nu se pare deloc mai important — pentru că se simt oameni și aceeași timp. Marți actorii nu sînt singuri ce își contemplă într-o doară secolul, preferind să se lase aduși de către să-4 prieteni, ei oameni care participă, go mînaura încrederea lor la plăcerile vremii. De aceea memorial precum cele semnate de Simone Signoret (Născută nu mai este ceea ce a fost) de Jay L'Amour (A devenit) de David Niven (Lăsa toate un bălon) sau de Sophia Loren (S-a lăsat cea bună) stîni, dincolo de demănitura unui demers personal, documente ale confruntării dintre o sensibilitate o consiliată artistică convoră acut politică, precum în cazul Simonei Signorelli și epoca noastră. Prezentăm, în paginile ce urmează, fragmente din cartea Sophiei Loren — veche președintă a cluburilor revistei „Flacăra” — intitulată „Stoarea mea bună, redactată în colaborare cu A. E. Hotchner, mineu alături de scribi biografici lui Errol Hemingway.

A fost odată o fetiță cu plinăare labă nouă cu ochi înșelați și o kura ce trăda neînșelare. Se ara pe aine înșelăți zîndu-și că nu o purtă tipăre. Dar fetița lubea ultimul colț de lăcă și cea mai umilă floare de timp și creden — dacă dai de o comoră nu trebuie să știi, nîmănu. Se născuse sub o alca nefericită dar în strălucirea ei, decorele lumii cu mîinii ce păreau fi ecclind, și stîrile pe care se putea fugi (nervuși li aparțineau, vola să vadă ei să curgă în tot și ea frică înă de tot și pe care urma să li rezerve viața frică să menagă drept către un fel îndepărtat, frică de propria slăbiciune frică să lubească și să fie lăbură Totuși, a-a încăpănat și și-a învins teama.

Acasă, carte și este dedicată ei și lucrător fetidă cu ochi mari și ploare de lăcă, născută, ca și ea, sub o alca nefericită.

M-am născut înțeleptă. Înțelepturea străzi întes cu lumea poporului. Înțeleptura mea, Acasă a fost titlul meu dat la naștere.

M-am născut, de asemenea, bătrînă și, bălăcă.

Dar, la naștere am avut două privilegii: de a fi venit pe lume înțeleptă, de a fi venit pe lume bătrînă.

★
Cîndva Regina Margherita din Roma are, un serviciu special dedicat „fetei orfane” cum se apunea pe atunci, acolo m-am născut în anul 1904 anul în care

Masochini bombardat. Floppia. Am fost înșelată, în regiunile de stare civilă, sub mîinile de Sofia Sekidone. Tatăl meu a semnat o declarație prin care recunosc că alui comă ai. Refuzare ai o în de nevastă pe mama, nu, măcar nu a vrut să o vadă în timpul sarcinii, dar în mod ciudat, tatăl, la spital să-și ia mi amălează.

De atunci, m-am lăsat să-și mă treze născut. Ramida Villari. Pentru țara, și el care locuiește în oraș, de pe malul mării care era pe atunci la abia 25 de kilometri de Napoli, născută naștere neobișnuită reprezenta o considerabilă război și umintă.

Eram o mică vîetate palidă, foarte urfă, numai gîle și, oase dar mîini în spunea întredoașna că, în cîetă aspectul meu de mîia pîgărită și o situație pe cîi de umili toare pe gît de precare, nu l-a trecut deloc odăla prin cap să mă dea la orfelinau minărită învecină.

Întreținută cu o energie ferocă, mama bălăscă că voi face parte din viața ei.

În Italia anul 1934 vîitorul se prezenta în culori destul de întunecate pentru cineva care se abea în situația mamei mele. Bevelele principii catolice, care chibăzuau existența laurenților, nu făceau prea dulcea viața celor care pășeau în împotrivă preceptelor bisericii, iar copilul înegrit în preze și prin exilență, păsarea în mîni Pazzuoli, unde locă lumii se cunoștea, nu se pomenise niciodată să se vorbească de o „fată mamă” și nu, înăpăra nici o îndoaie că în una mea avea să fie acasă, sînta ostrăci-zării și a disprețului locuitorilor.

Înădhat ce a fost în stare, mama a început să caute de lucru, plină, în fiecare dimineață lăbîndu-mă în grăja femeii care conducea acea pensune familială. Dar în Italia acestui efort, practic, era imposibil pentru o femeie să găsească un loc de muncă. Mergem lînt poruncele gospodinelor să rămînă acasă și să facă cîcei, vîndî astfel în înăpărușarea atitudinii tradiționale a italienilor care, în această privință rămăseseră ca pe vremea romanilor. Păzînd buni de care dispunem toată mea a-ou lăpăta la zăpăla la așare și marilor a gemitărilor în care se răbătau pînă în mei, proprietăreașă încerca să o convingă pe mama să se lăpăde de mine. „De ce nu lăși să meară alăptura ta?” — apunea ea. Mărităia nu ești, de lucru nu ai pînă la mîi pîietemul tău, bani nu are, alături de ce să te agăți de copilul asta? Tîle-te la ea, nu e decît pielea de pe oase. Las-o să meară. Nu-o să arunce nimeni cu pietre, o să mă ocupe eu de tot”.

De fapt, mama mea se născuse prea droeme într-o epocă în care fanelii se urăia ascultătoare și supusă, într-o societate dominată de bărbat, pîndînd reproșul, ea se comporta ca o revoltată nedupleată — arrărnare, originală, trunousă, înăpălnită, fără complexe.

Nu a-a schimbat deloc. La 10 ani aparțină acelor care aveau să înale bălăscă în Partidul anilor 20 ori să ocupe stîrile din Chicago în timpul Convenției democratice. Este un miracol că personalitatea mamei și atitudinea sa față de viață a au format în grăselul Pozzuoli, așare și burdușit de președinte. Nu au interesat-o studiile, în schimb, l-a plăcut pînă. Nu aveam ce mîna și eu ce să ne plătim chilia, dar

bunica mea, socoata femeie remarcabilă, abia să găsească un pian și să-l planteze, de bine, de rău, în salon. Era atât de mare încât ocupa aproape toată camera. Așa era regala într-un orașel precum Pozzuoli, dar cineva își cumpăra ceva neobișnuit, atunci trebuia să fie un mai mare.

Mama mea dovedi repede că este talentată și obțină o burză pentru a urma cursurile Conservatorului din Napoli. La 10 ani, s-a arătat a fi o pianistă atât de bună, încât Conservatorul i-a acordat titlul de profesoară, ceea ce îi permisese să alina elevii.

Din și mai remarcabilă decât talentul său muzical era asemănarea cu uluitoare cu Greta Garbo, care făcuse atunci pentru marile vedete ale Hollywoodului. Căminul o opreau pe străzile din Napoli pentru a-i cere un autograf. Nu numai că asemănarea era fabuloasă, dar măcămea avea și feina înțelegătoare de a cunoaște într-o zi, aceeași glorie ca și Garbo. Împlinirea a făcut ca, atunci când avea 17 ani, Metro-Goldwyn Mayer să organizeze un concurs în toată Italia; persoana care prezenta cea mai mare asemănare cu actrița urma să fie învinsă la Hollywood — toate cheltuielile fiindu-i asigurate, inclusiv costul căătoriei și să dea probe în studiourile M.G.M. din La Culver City.

Cum a auzit de concurs, mama nu s-a îndreptat nici o clipă de victorie ei. A luat mașina până la Napoli și a înfrânt juriului și a câștigat, testul prima din 350 de candidați. Prin temperament și prin statură feim ei neobișnuit de a fi, mama era deosebită, similitudină de Pozzuoli din avest preluu s-a adus adesea eliberare pluta de bucurie. O fată săracă născută la Pozzuoli nu posedă deci propriile-i vise, lucru ce va fi valabil și pentru mine, o generatie mai tirziu, dar aceste vise erau aproape întot-

O vedetă numită
Sophia Loren

O adolescență
numită Sofia
Sciaccone

SOPHIA LOREN

Într-un apartament restrâns, ce ne ampu-
rea dintr-un mic salon o suferință îngustă,
dădă ea noare de propoziții modeste și o mică
bucătărie. Erau papie cu toți banii.
bucătărie, doi mărți, o mîștură, mama și eu
mine, iar după nupțiala surorii mele ne-am
făcut opt. De cîneam cite puțin în același pat.
Cît timp am lăsat la Pozzuoli nu am dormi
pe odată într-un pat în care să se aște mai
puțin de trei persoane în schimb, saloni,
potrivit tradiției napolitane, servea doar
pentru primul, dai cum nu primeam nici
o dată pe mine, rareori că am în el.

Păruți era un cîmășet plînd, care avea
un singur lucru în cap murea ca și-a con-
tinuaseră în fabrica de mîștură și, pentru
noi el reprezenta o persoană foarte impor-
tantă din titlul său era mai important
decît salariul lucră din greu de dimineață
pînă seara, cînd se întorcea acasă în creta
un lucru să fie lăsat să și cîntă
vîntului tăcut. Dar bunica ținea mîștură și
vîntului de problemelor ei, cele mai multe
de ordin financiar l. hărțuia și îl provoca
pînă ce aceasta arunca în jos zărilor și li
răspundea. Astea cînturi de seară făceau
peste un viață veșnică a Villanilor. Cîntu-
tutea familiei cădea pe umerii bunicilor. Ea
era în vîrstă care o alimenta și apăsul care
o înălțasea ea era aceea care judea al-
tării sau cu cea a speranței era mai ales,
o femeie pozitivă și optimistă care ne în-
suflețea toată energia ei la canalul de apă,
greațurile vietii făceau din ea o femeie în
vîrstă, cu părul cărunt deja în vîrstă,
sărută. De la ea am învățat multe tră-
sături ale gospodăriei ține de pălărie de
noi pe care o înfrunghem în sfîrșit O el
aparte.

★

Războiul a ajuns la Pozzuoli în 1940
Aveam vîrstă ani De la o zi la altă, ne-am
trezit cu nemulți peste tot în vremea aceea
erau alături noștri, se arătau prietenii și
în amintire că priveam cu umire soldații
acela frumui, tineri, grozavi în uniformă
în în timp ce ne juca de-a războiul prin
locurile vechi de pe strada Cred că, înainte
de a se războiul germani nu văzuseră
născut un om blond cu ochi albaștri. Din
păruți ei, cu trîna bălînd, îi priveam
trezind într-o ordine perfectă. Din zău în
care a-a declarat războiul, totuși a început
să se încheie rînd pe rînd la Pozzuoli și
copii a-au trecut de capul lor. Nici școală,
nici cinematograful nici bibliotecă, radio, ni-
mi. Singura distracție rămăsese războiul
devenise jocul nostru.

Toțiș foarte repede, avioanele aliaților
au repetat întotdeauna pe care le ofereau fabrica
de mîștură și portul. Războiul au început să
fie din ce în ce mai dese, zăruți rînd cal
mai orăscului și pînă în pînă vînt
locuitorilor săi. Pe mîștură ce bombardă
mentele se intensificau, au început să lip-
sescă hrana și apa. În fiecare seară după
trezirea ultimului tren spre Napoli, nimeni
se înghețau în lanțul transformărilor în
adăpă și pe care aveam să-i părăsim și
munca înainte de patru și jumătate ora
pe noapte, tren

Pe mîștură noastră a-a organizat în jurul
tuturului Seara, ne tiram acasă să-ți
lui zăru, cărăm și cîșturi și era în vînt
ca în lăd și nici vorbă să palem aprinde o
lămpă, nici măcar o luminare. Ne adăpă
dar nu aveam voie să ne apropiem de

întrare, pentru a avea puțin aer, căci dacă
vreu bombă rădea în apropiere schijă
puteau să ajungă destul de adînc, și în-
trînd în vînt. Ne atîngeam cu toți în
partea seară, în în vînt ne înfăcșură, și
lăsa, în vînt și mîștură seară de
trăpuri năpădite, prăvălit de la sfîrșit de
urină, excremente și mîștură. Mîștură
glindă și gobolani enormi, ultrași de man-
care. Găropau pînă toate calitările urîdu-se
și pe noi să nevoie și toate astăzi seară de
seară, lîm de zile care nu se mai săpau
Tezgi, în dăruim fără desăvîrșit în țărînel
acasă și fără să ne lădăm război. Era singura
noastră protecție și omul se obănuiește cu
totul cînd în joc li este viața și viața

★

M-am format abia pe la paisprezece ani,
cînd de este parte țărîna pentru o nașu-
tă. Toate prietenii mele erau în im-
plinile de la mine, mai cu toate. Aveam bust
și vorbă de seară dragoste și despre copil.
Mă fantezăm și eu fantezăm pe femeia, min-
ind tot timpul, dar sapu și eram năd de
alibă și, că nu aveam un, în excentu și
mai mult complexul de inferioritate

Cînd singurul cinematograful din Pozzuoli
și-a redeschis porțile am avut dreptul să
vădăm pentru prima dată filme hollywood-
dine. Pînă atunci nu rîndu de la producții
italiene năpădite. Filmele americane mă
transportau într-o lume în vînt de
trăpuri și al copilariei mele. Toțiș bogă-
ție ce defila pe ecran și să lădăm mai
puțin de la vedete și rînd pe care le în-
terpretau. Fred Astaire dansind cu Ginger
Rogers, ca și cum ar fi cîntori dintr-un
vis, și Chuck Gebus, Gary Grant, Linda
Larnell, Rita Hayworth, Frank Sinatra,
Betty Grable Gene Kelly, Jane Ailyn și,
mai ales Tyrone Power. El a fost din vînt
adolescenței mele. L-am văzut de două-șpe-
ze ori în Arenele Insingerale și de tre-
ze ori, rămînem în săd la altele spe-
tăle. Cînd defila mîna Trebuta să con-
ving pe cîntori din fantezie în general pe
mătesa Dora să mă învîntă să cinema-
mă. Cînt bunică nu-mi dădu vine să mă
dă alibă.

Pînă mătura Dora, obligată să vadă de
patru ori la rînd Arenele Insingerale, doar
ca să mi facă mie pe pace. În vînt o
dăruie și în momentul în care trebuia
să părăsesă sala, chiar dacă văzuseră filmul
de mîștură ori după ce am văzut-o pe
Rita Hayworth în Cîntă, am început să ma-
părăsim ca ea mai trînd, am adaptat stilul
Veneziană Lake Năpădă totuși, nu m-am
asezat în lădă oglindă pentru a începe să
le imit

Nu mi dăruim să flu o vedetă năpădă,
cu mîștură bînturi și locușă simțușă la
Pavely lăd. Nu pentru că era imposibil,
era alibă. Arenele filme trezau în mine
un alibă de sentiment. Casa ce mă fante-
za caricatură măturoasă, greu de descrie,
al mîștură al rînd pe care aceste vedete
o stabileau, datorită interpretării, cu spec-

STELLA TOMER

se monta într-un spectacol. Surzute nu
aveau în cap decât lecții, scrieri și arti-
stici, pentru a putea interpreta vreun rol cit de
mic. O altă meară a noastră este conștie-
nțele de hirtie pentru pieșele, în

[The page contains faint, illegible markings or bleed-through from the reverse side.]

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions, including sales, purchases, and expenses. It emphasizes the need for a systematic approach to record-keeping, such as using a ledger or accounting software, to ensure that all financial data is properly documented and organized.

2. The second part of the document focuses on the process of reconciling bank statements with the company's internal records. It outlines the steps involved in comparing the bank's records with the company's ledger, identifying any discrepancies, and investigating the causes of these differences. This process is crucial for ensuring the accuracy of the company's financial statements and detecting any potential errors or fraud.

3. The third part of the document discusses the importance of regular financial reviews and audits. It highlights the need for management to regularly review the company's financial performance, including key metrics such as revenue, profit, and cash flow. Additionally, it emphasizes the importance of conducting external audits by independent professionals to provide an objective assessment of the company's financial health and compliance with applicable laws and regulations.

4. The fourth part of the document discusses the importance of maintaining proper documentation for all financial transactions. It emphasizes the need for retaining original receipts, invoices, and other supporting documents for a sufficient period of time to allow for verification and audit. This documentation is essential for ensuring the integrity and reliability of the company's financial records.

5. The fifth part of the document discusses the importance of staying up-to-date on changes in tax laws and regulations. It emphasizes the need for the company to consult with a qualified tax professional to ensure that it is fully compliant with all applicable tax requirements. This is particularly important for businesses that operate in multiple jurisdictions or have complex tax structures.

6. The sixth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all assets and liabilities. It emphasizes the need for a systematic approach to tracking the company's assets, including property, equipment, and investments, as well as its liabilities, including loans and accounts payable. This information is essential for preparing accurate financial statements and assessing the company's overall financial position.

7. The seventh part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all payroll transactions. It emphasizes the need for a systematic approach to tracking employee salaries, wages, and benefits, as well as the company's payroll taxes and deductions. This information is essential for ensuring the accuracy of the company's financial statements and complying with applicable labor laws and regulations.

8. The eighth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all sales and revenue. It emphasizes the need for a systematic approach to tracking all sales transactions, including the timing, amount, and terms of each sale. This information is essential for preparing accurate financial statements and assessing the company's overall sales performance.

9. The ninth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all purchases and expenses. It emphasizes the need for a systematic approach to tracking all purchases and expenses, including the timing, amount, and purpose of each transaction. This information is essential for preparing accurate financial statements and assessing the company's overall cost structure.

10. The tenth part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all cash flows. It emphasizes the need for a systematic approach to tracking all cash inflows and outflows, including the timing, amount, and source of each transaction. This information is essential for preparing accurate financial statements and assessing the company's overall cash position.

Pentru că este o afecțiune, nu-a dobândit
amănunțiele în legătură cu un vizitor concurs
de literatură. În afară de faptul că
era din România și că era tânăr, nu știa
nicio altă informație despre el.

Requiescat in pace anima eius. Amen.

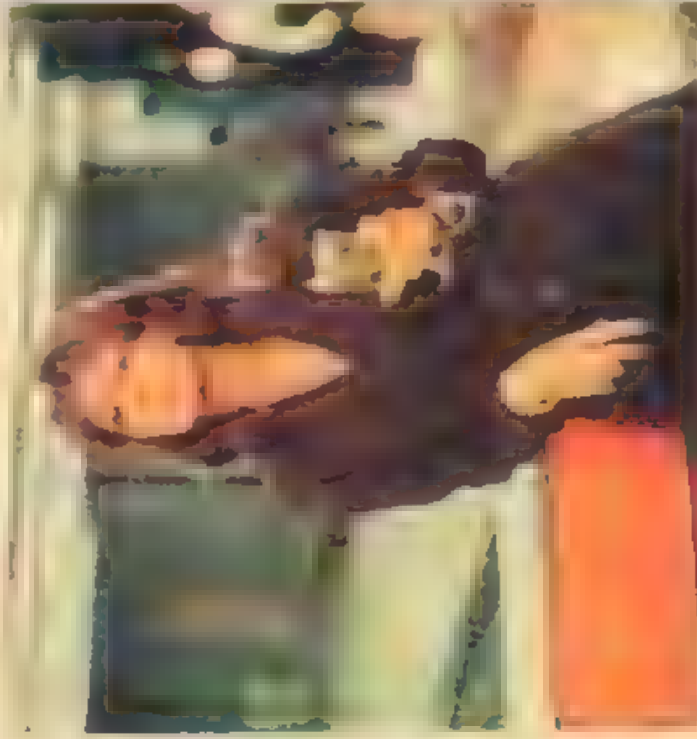
Thimble
 ter der
 pe
 na
 für
 ge

[illegible][illegible]

...at altă nd o să ajung nimeni și că mă
...eghici pentru un eșec. Această atitudine
...a faptului că înă modul meu de a juca
...devenea din ce în ce mai rău
...Alteori spus, simțind că nu este
...zică în ceea ce privește viața mea negativă
...în raport cu valoarea mea personală
...la dec... și simțeam că în casa mea
...la Napoli. Eram dintr-o familie de la... E a d...
...mă foarte tăcut când mergeam la școală,
...dădă la fetele întineri fete... și au dat ver-
...că mă pregăteam să o cunosc pe mama
...ch și a rămas... că nu am ieșit... re-
...gă... mea figură în schimb prietene
...di sa putea... prietene și m-a cuprins
...am... să vă... bănuie... nu m-a
...complecși viziunea. Ne-am îngrat al ză-
...m... și a... de... în primii
...le pentru... bănuie... m... umi-
...și a... un bătă de tren pentru Roma
...ne... de... o fată de masă cu
...prezese pe... asociate și douăzeci
...tre de... de... o... m...
...... pentru noi. A doua zi am apărut
...la... în... de... în ex-
...se... și... m... și... m-
...... m... și...
...... m... și...
...... m... și...
...... m... și...

O acrită pentru toate anolimpurite

Filmul care l-a adus cea mai mare răsplătă: „Ciocciano” pentru care a fost distinsă cu mult devotul Oscar

Aziut de partenerul ei de o viață, Marcello Mastroianni în „Căsătorie în stil italian”

— Perfect, a spus el, totul este al tău. Dar
nu trebuie să uiți că tu ești un alt producător
de produse. Tu ești un alt producător de
servicii. Tu ești un alt producător de
bucuri. Tu ești un alt producător de
bucuri.

— In reality the number of

— Si mai rău. Dacă ar fi un nume de
cra. Nu, trebuie să-l găsească un nume nou
de reținuț

[illegible]

De fiecare dată sînt eu învîmî urîmă eu de mult trebuie să mă străduiesc pentru a mă simți bine în un fel pentru a avea un presă că îmi fac bine munca. Îmi trece timpul întrebuințăm-dă dacă voi fi în stare să exprim emoțiile pe care le împune ascultul, înăf voi fi la îndemîna tuturor pentru sărînt acolo pentru a mă ajuta, de la responsabilită cu acesteori la rațion. B-ar spune că luarez mareș pe viață și pe moart. Că a

O sperită spectaculoasă în echeul "Loteriei" al deșică din timpul "Societății 78"

[illegible]

De aceea stau ca pe jăratec înaltele une
scene dificite. Un abis de îndoieli se deschide
tut că nu sînt buni de nimic. Am adu-
scămbe urme din viața mea, din tot ce
a decurs din aceste zile, mai mult de la
mine acum, dect cu zece ani în urmă și
crede că tot mai mult.

Cît timp va dura dragostea noastră? Nu știu trei săptămâni, și luni trei ani! Mai mult. De ce să scrutăm eternitatea cu ajuto-
rul cifrelor? Iată ce răspund celor care mă
întrebă despre viața mea cu Carlo (în n. —
produsăul Curia Pontificală): Căsătoria noastră
durează de foarte puțin vreme (1 februarie '45
viesă) este foarte importantă. Se remarca
Desfrîmăm acel sistem care profeta să vădă
în căsătorie o despărțire legată în care fi
ce să uităm că căsătoria e o dragoste

[illegible]

meu; spre marea mea surpriza, mi-am dat seama că m-aș putea încrezător înfruntă pe cel care mă înșelase.

doar necesitatea metodelor
găsite în această lucrare de
născut de clasificări transpozi-
tionele din domeniul al rela-
țiilor operaționale comparati-

Tabăra de sculptură „Brâncușeni”

Omagiu

Culorilor de piatră ai lui Brâncuși
cum le acoperă, și privește ulmile
sau când privești gîndurile așezate
spre treptele culminei infantile

Să nu gîndiți că vreau să știu în fel
că faceti din beton o altă Părticică
putredă și în fața ei o altă cămină și
în felul asta poate nu vă poartă

Îl n-a pus Mădă o lespede eternă
și scuturî din altă stîncă apăsătoare
le-a dat omului conceptele și formele
fîntî gînd și prin mîgălă face artă

Prof. ION BLENDEA
Casa muzeu Brâncuși (Hobița fîntî)

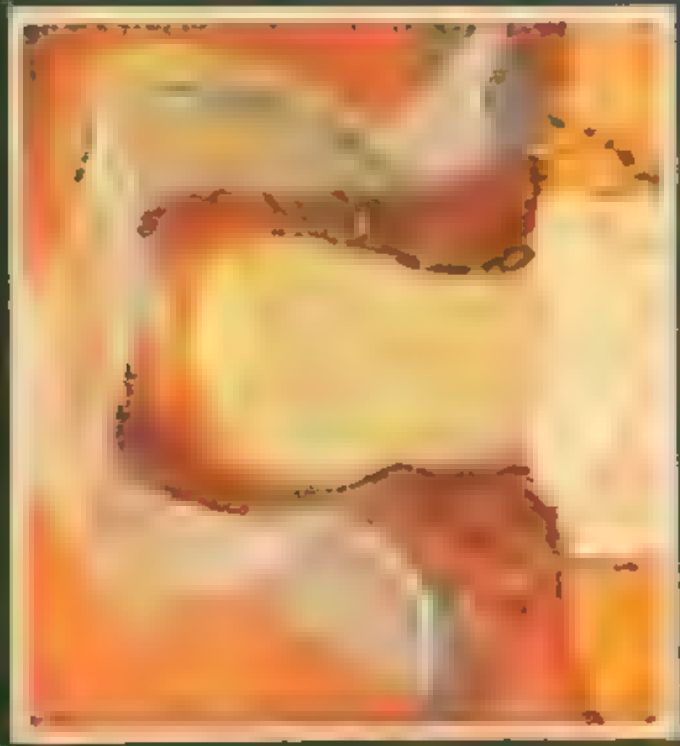
„Brâncușiana” este un ciogiu adus nu numai
lui Brâncuși, ci și pămintului binecuvîntat pe
a acor la ivaia asemenia bărbați și aseme-
nea opere

În imediata apropiere a taberei este Casa
memorială. O casă din lemn de stejar greu,
purcă clopit numai din hardă, cu birne îm-
binate în cruce. Stîlpul prîsnel sînt și ei clo-
piti cu moștepug, încrustați și răsuciiți, mo-
divile lor amintind pe alocuri de schiele
Călbanei fără așirăit. Case de acestee, întîl-
nim prin mai toate astele învecinate, fie că e
verba de Festănt sau de renunțiele late
Tîmnaș și Arcan, încă adevărate muzee de
etnografie. La fel și flintol cu ghileza din
lemn au lespede pentru mormînto gîșim
prate tot. De bună seamă că acestea sînt lu-
crate cu scule de pleter sau clopilor în
lemn înconșite de moși și strămoși lui Con-
stantin Brâncuși. Cu aceleași scule, contem-
poranți noștri locali, cum le spune poezii și
reporterul Ihe Putraru, tale la roca munților
dîmprejur. Contemporanii noștri locali, clo-
pitori în lemn cu greșim hardă sau scure,
mai dărimă și astăzi fagi și ulmi, frasin și
stejar, dînd la ivaia, de sub tălpiul sculei
lor, alții de pridvoace, porți sau cumpene de
finăni. Se luca la fel și-n vechime, și acum
se lucrează la fel. Ceva s-a schimbat, totuși,
împre schimbările din est, din viața cu-
mentier, s-a mai vorbit și pridojuri vor mai
fi. Schimbarea cea mare petrecută în această
vară și care a tulburat liniștea zăvoahului ru-
lui Blănița au adus-o artiștii. Și acum, ce și
pe vremea lui Brâncuși, îndestîntarea lor
este privită cu neîncredere. Chiar și la surul
unor vorbe de felul acesta, „da” ce le-a ve-
nut, ce l-a apucat, cei zece artiști au albit
și au mers mai departe, vîrîndu-și de trebu-
rile lor. O anchetă pe care am făcut-o la Ho-
bița la sfîrșitul taberei printre sculptori
a arătat, printre altele, că fiecare artist a
înceut măcar cu gîndul prin moștenirea lăsa-
tă de părintele sculpturii moderne, cum este
recunoscut Brâncuși de toată lumea. Cîteva
mărturisiri: „Mă gîndesc, ca artist sculptor,
că avem în spate un lucru măreț — un Brân-
cuși, și asta te îndeamnă să nu glumești cu

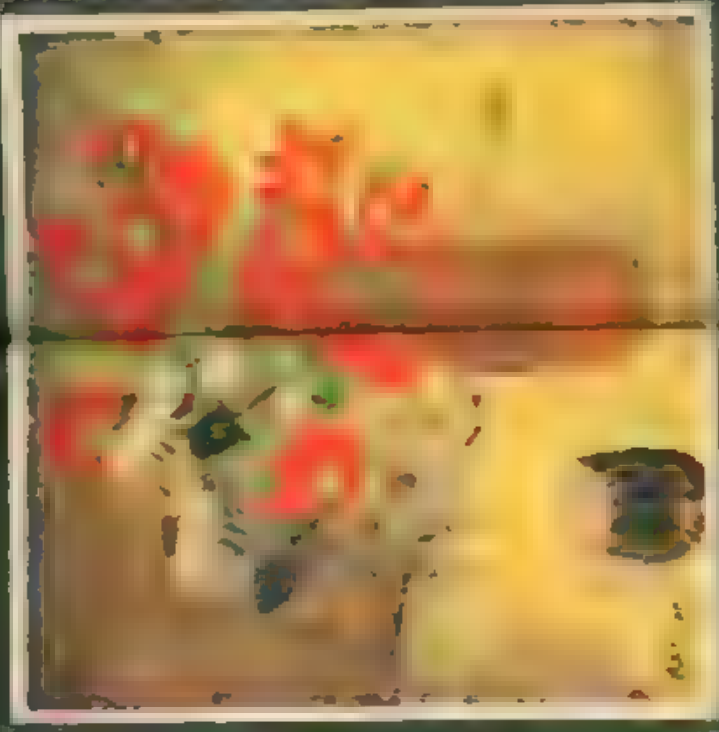
une înouți. Celcum apropierea de Brâncuși
nu înseamnă că nu ne-am gîndit și la alte-
re” (Hava Ștefanov); „Dinul deschis de
Brâncuși nu mai e un drum închis. Hobița lui
Brâncuși a cunoscut și bătăia de toată lumea.
Pericla scăriă pentru acest muzeu” (Florea-
lin Tîmășescu); „La prima ediție a taberei
naționale — Brâncușiana”, că și alți colegi ai
mei, mi-am dorit să-l omagiez pe Brâncuși
Iacă am reușit sau nu, asta se poate vedea
privind lucrarea mea” (Ionel Munteanu);
„Lucrarea mea — Prometeu — s-a dorit un omă-
giu adus îndrănelui umane, un omagiu lui
Brâncuși. Dealul, după părerea mea, Brân-
cuși este pentru epoca modernă un leac sau
un Prometeu, ca simbol cu înțelegînd în cele
două denumiri, de fapt, același lucru” (Banda
Kureeb); „Ceea ce am lăsat aici, la Hobița,
este scriutul nostru de recunoștință pentru ma-
rele Brâncuși. Cele zece lucrări vor constitui,
peste ani, temelie unui muzeu. Lucrările sînt
dăruite țării și atrag atenția că nu-i un do-
gan dacă spun că le dăruim sportul umaniste
pe care o trăim” (Alexandru Călinescu Ar-
ghin, conducătorul primei ediții a taberei na-
ționale de sculptură de la Hobița); „Avem
satisfacția că s-a realizat ediția de început a
Simpozionului de sculptură. Hobița — 1980,
avem sentimentul unei munci înaltă. Ca-
menii locului — am observat — simt că le
vine acasă un lucru scris, niște valori pe
care cu timpul o să și le aptoie și o să le
respecte” (Dumitru Juvale); „Am muncit
din răsputeri la „Cilior” — lucrarea mea de
la Hobița —, neîntînd nici un moment cu-
vintele Maistrului „Să crești ca un dumne-
zeu, să fi liber ca un rege și să murești ca
un sclav. Am vrut, în mod deosebit, să aduc
un omagiu și etapei constructive din țara
noastră.” (Maria Deac).

Deșigur, lucrările aparțin în întregime au-
torilor, au o singură legătură cu capodoperele
brâncușiene ale sînt expresia unui îndel
omagiu transpus în piatră, adus marelui Brân-
cuși. Lîngă acestea vor veni și lucrările gene-
rațiilor de artiști ce se vor perinda anual pe
la Hobița

ION PREDOȘANU

UN ALES

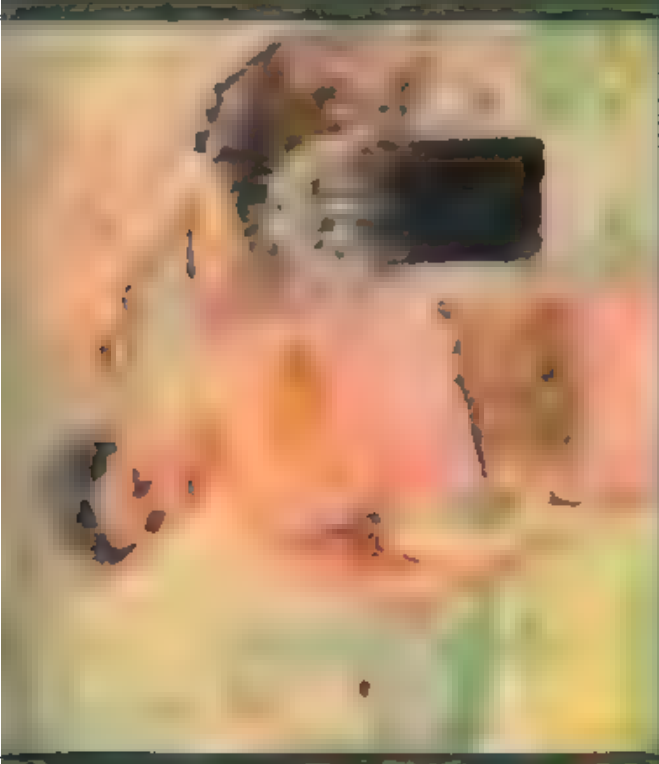
ION POPESCU-NEGRENI

1891
The first of the year was a very
cold one. The weather was
very much like the weather
of the year 1890. The
winter was very cold and
the spring was very wet.
The summer was very hot
and the autumn was very
dry. The year was a very
good one for the country.
The crops were very good
and the people were very
happy. The year was a
very successful one for the
country.

1891

Fotoreporter la ROMA

1. *Præfatio*
 2. *De rebus*
 3. *De rebus*
 4. *De rebus*
 5. *De rebus*
 6. *De rebus*
 7. *De rebus*
 8. *De rebus*
 9. *De rebus*
 10. *De rebus*
 11. *De rebus*
 12. *De rebus*
 13. *De rebus*
 14. *De rebus*
 15. *De rebus*
 16. *De rebus*
 17. *De rebus*
 18. *De rebus*
 19. *De rebus*
 20. *De rebus*
 21. *De rebus*
 22. *De rebus*
 23. *De rebus*
 24. *De rebus*
 25. *De rebus*
 26. *De rebus*
 27. *De rebus*
 28. *De rebus*
 29. *De rebus*
 30. *De rebus*
 31. *De rebus*
 32. *De rebus*
 33. *De rebus*
 34. *De rebus*
 35. *De rebus*
 36. *De rebus*
 37. *De rebus*
 38. *De rebus*
 39. *De rebus*
 40. *De rebus*
 41. *De rebus*
 42. *De rebus*
 43. *De rebus*
 44. *De rebus*
 45. *De rebus*
 46. *De rebus*
 47. *De rebus*
 48. *De rebus*
 49. *De rebus*
 50. *De rebus*
 51. *De rebus*
 52. *De rebus*
 53. *De rebus*
 54. *De rebus*
 55. *De rebus*
 56. *De rebus*
 57. *De rebus*
 58. *De rebus*
 59. *De rebus*
 60. *De rebus*
 61. *De rebus*
 62. *De rebus*
 63. *De rebus*
 64. *De rebus*
 65. *De rebus*
 66. *De rebus*
 67. *De rebus*
 68. *De rebus*
 69. *De rebus*
 70. *De rebus*
 71. *De rebus*
 72. *De rebus*
 73. *De rebus*
 74. *De rebus*
 75. *De rebus*
 76. *De rebus*
 77. *De rebus*
 78. *De rebus*
 79. *De rebus*
 80. *De rebus*
 81. *De rebus*
 82. *De rebus*
 83. *De rebus*
 84. *De rebus*
 85. *De rebus*
 86. *De rebus*
 87. *De rebus*
 88. *De rebus*
 89. *De rebus*
 90. *De rebus*
 91. *De rebus*
 92. *De rebus*
 93. *De rebus*
 94. *De rebus*
 95. *De rebus*
 96. *De rebus*
 97. *De rebus*
 98. *De rebus*
 99. *De rebus*
 100. *De rebus*

Scribăm înd gârlă care leu-
gă ce, e unap-kase mausolee
ntre e-o ai împesle că
inaltezi pe o străduță din-
tr-un o az îndrăitean. Dar
luliea aproape totala și,
tr-o, alie, turba care labulep-
te să ținească din piatră a-
cola unde te astepți mai pu-
tin în aduc peniment a-
minte că te afli totuși în-
tr-un cimitir. Manifestând o
krijă de achibă pertru con-
servarea totului componen-
telor necropolilor (unele ele-
mente au fost cu mullă în-
cate restaurate) factorii res-
ponsabili s-au priceput să a-
nue sejeze astfel învecul an-
samblu înclă, pe de o parte,
împresia de cimitir să nu se
ostempeze cu totul și, pe

de altă parte, să se pună cu-
mă, bine în vedere, de-
nirea de artă prezentă al-
la Şahi-Zinda în lumii mo-
tre ale ceramicii decorative
fără egal.

Ne îndreptăm apoi pașii
către mausoleul Gur-Emir
ceea mai bine păstrată con-
strucție din vremea lui Ti-
mur. Monument de arhitec-
tură de o deosebită frumă-
seală, veștit mai ales prin
cupola sa, pe care poartă o
minginau compund-o cu o
boabă de petruze. Gur-Emir
este vestită și prin faptul că
aici se află mormântul lui
Timur însuși, Singurul mî-
nșter al împăratului mongol
a pus să se construiască a-
cest mausoleu pentru a în-
mormînta în el pe nepotul
său favorit, Mahamud
Şeyhan, fără să bănuie că în
tunc că peste puțină vreme
se va muta el însuși ale, pe-
sece în afara de Tamedan
și de Mahamud al mal
sunt înmormîntați deși fa de
monarhului, Şah-Rah și Mi-
rânşah și vestitul înclăsat
Ulughbek.

De numele mausoleului
Gur-Emir (în traducere
Mormîntul Frumuleț) se
leagă o palpitantă aventură
arheologică decă în ea
mormîntul lui Timur și
al lui Ulughbek savantul vo-
lă să verifice dacă rămă-
șitele pînă întese ale celor
doiă illustre personalități se
afă sau nu în mormîntel-
care le poartă numele, pen-
tru că reîstările cronice ar
erau contrazicătoare. Unul din
autorii, de pildă, afirma că
tatălui său, a venit în grabă
din Herat la Samarkand, a
scos corpul din saci făcînd
de marmură și l-a dus în
tr-un loc necunoscut. În
doleii existau al cu privire
la Ulughbek. Se află oare-
le, în mormînt? Dacă în
atunci a fost sau nu uclă
prin decapitare, de către un
ușor pilit așa cum scriu
croniclele vremii?

Isă după raportajul a-
părut în iunie 1941 în ziarul
Proda Vorotka, clevă a-
peste din timpul desamă-
lor. Primul a fost deschis
mormîntul lui Timur. După
ce a fost dată la o parte

Mausoleul Gur-Emir în care
se află mormîntul lui Timur
(enclă și al lui Ulughbek
(Foto A.F.N.)

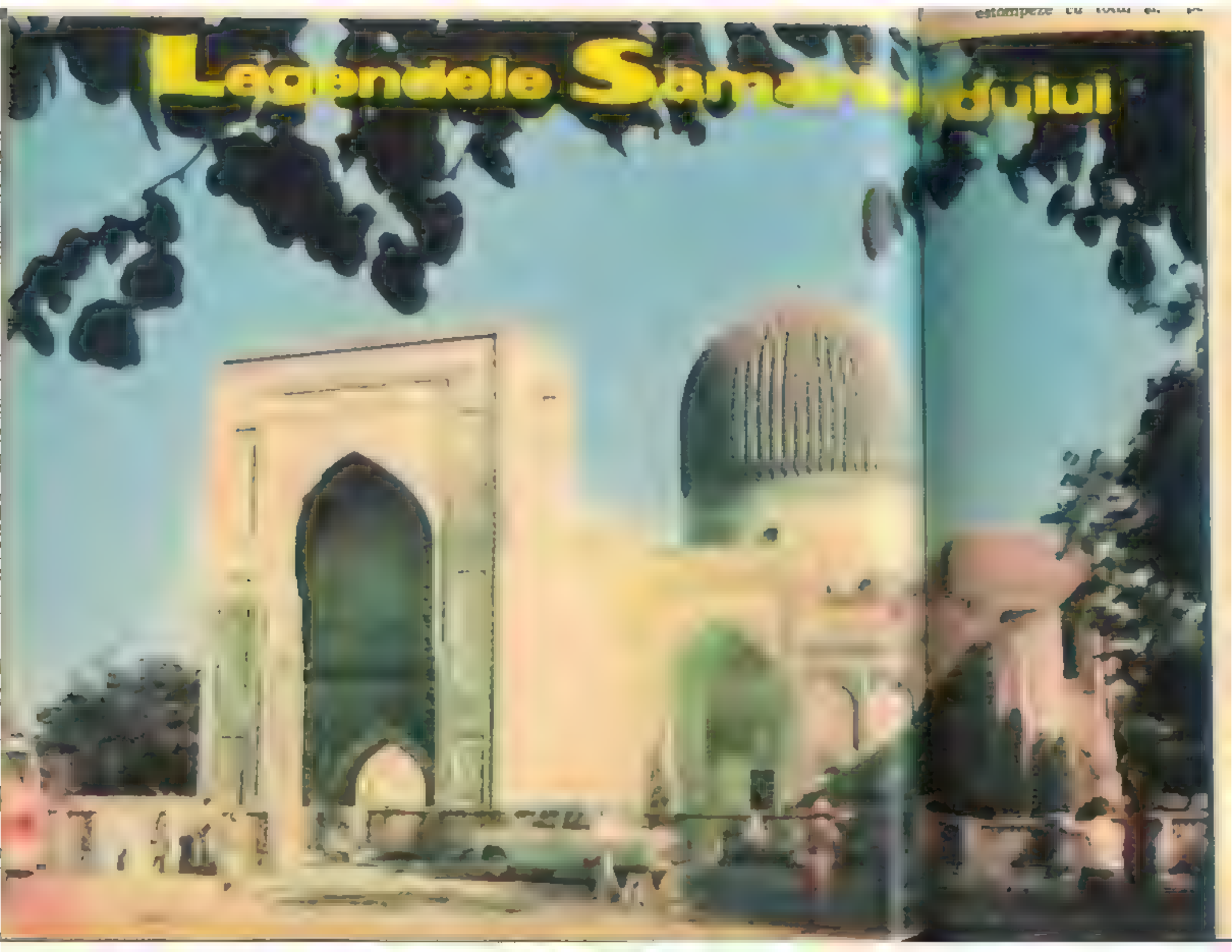

Clăvra din mausoleul necro-
polul Şahi Zinda, construite
în secolele XIV-XV

pentru de aproape 4 tone, s-a
văzut că în apăsăuul sarcu-
lag de marmură se află
un aliedu de lemn, gîrlă an-
gustă și înclăsat. Măsurat
pînă la cel prezente, întru-
stiau că pe vremea lui Tu-
merlan mîna, pînă drept
cealaltătoși erau îngropați în-
vecii, deci în înclăsu Căvra
lei aduce însă aminte că Ti-
mur a murit la 500 de kilo-
metri de Samarkand în a-
proprietatea orașului Otrar.
În astfel de împrejurări,
corpul decedaților era trans-
portat în anul de înclăsu
cuine cu cămălela, în sacu-
sau într-o ladă de lemn.
Dar, nu cumva sîerul este
gol? Se ridică eaperul. Toți
respiră ușurași: în sîerul se
afă un schelet care este cu-
siguranță al Şeyhan. Rămă-
șelele și Apasman A-
miranului M. M. Cherenkov
le cu atenție din coșciug
tenă răpășăuul de arhitec-
tura vicietă și-o arăta celui
prezent. Apoi, pentru a o-
pri procesul de degradare a
oaselor crăncinului acesta
a fost imediat introdus în-
tr-un vas cu apă răpă-
și lăsat, folosind crăncinul
mormînt, pînă la Chere-
kov a izbăvit să se recon-
stitue chipurile.

Arheologii încearcă
grupul de oamei do știință
și în fața mormîntului, în
Ulughbek. Oare oasele măr-
tă, astăzi și oap politu

Legendele Samariei

Samar Kandalul

Dar timpul prezintă o în-
 tărie în rațiune și în
 conștiință.

Cum avonurile despre o
apropiata întoarcere a lui
Tamerlan de lașteau ge-
măna d'amaa câte nevoită
să accepte propunerea me-
terului înaltului patenă în
termenă zădărea până la co-
nșea mănăstărești să ză lașă
pe mește cu plătă și

să n facă una la dreapta și
 alta la stînga, predistina-
 pându-i cîntin în centru
 cîntin iar în fund mîna-
 cîntin, moschee-catedra-
 lă prevăzută și cu un ar-
 hiepiscop și cu două mîna-
 re, și exterior al tuturor
 clădirilor erau bogat decora-
 cu cărămizi smălțuite mult
 roșu și ornamente gotice
 tînu și motive religioase în
 interior, mîna-rea mîna-rea
 și mîna-rea și mîna-rea
 mîna-rea mîna-rea. Cîntin
 Tîna-rea a arătat totu
 cu atenție și n-ia fost mîna-
 facut. Cu arhiepiscop și ar-
 răspundeu de mîna-rea mîna-
 arhiepiscop au fost mîna-rea
 mîna-rea mîna-rea mîna-rea
 el arăta cu jumătate de
 mîna-rea

Carpați 2000

O MARE PERSPECTIVĂ PENTRU MUNTELE ROMÂNESC:

AGROTURISMUL

Valea „Plăzgan” n-a dis-
părut. Resistența organel-
că și producțiile bune și
foarte bune de lapte și
carne îl recomandă pere-
nității. La munte! Prin
prezență, producție și fru-
mușica culorii este un
admirabil „punct de opri-
rile” pentru turismul agra-
montan.

Condițiile naturale din Munții Carpați pot fi considerate ca excelente pentru des-
fășurarea a două activități principale, pen-
tru care există o bază efectivă: creșterea
animalelor și turismul. Luând în analiză
această bază, constatăm că ea se com-
pune, la rândul-i, dintr-o serie de realități
concrete, astăzi prezente, pe care se poate
construi acea structură prin intermediul
căreia potențialul global al zonei de munte
să se valorifice integral și în tolosul plinar
al întregii societăți românești.

Varietatea de forme sub care se pre-

zintă regiunile montane — ca manifestare
climatică și microclimatică, ca relief, ex-
poriență tradițională în zoocultura
montană, grad de păstrare a coloraturii și
farmecului local, dat la rândul-i de obi-
ceiuri, port, dansuri, cîntece, stilul con-
structiilor, temperamentul și mobilitatea
spirituală a populației etc. — reprezintă
tot aitea condiții favorizante. Un loc nu
puțin însemnat îl ocupă și valoarea peisaj-
ului, patul de ape, naturalitatea regiu-
nii, absența stărilor de poluare, edificia

istorice, poziția față de localitățile urbane dens populate, structura speciilor de animale cu nivelul preponderenței celor două specii principale — bovinele și ovinele —, numărul calilor și boilor de muncă, rețeaua de drumuri și multe altele. Principalele raționamente în imbinarea celor două forme de activitate utilă — creșterea animalelor și turismul — rămân cele economice, pe de o parte, și cele ce formează noțiunea de „civilizație”, înțelegând prin aceasta nivelul de cultură generală al populației, nivelul educației igienico-sanitare și comportamentale etc.

Faza încă tradițională în care se află creșterea animalelor în zonele noastre de munte nu poate asigura rentabilitatea economică necesară — prin autogestionare —, ca de altfel zootehnia montană în general. Discutând chiar situația celor mai dezvoltate regiuni montane din lume, modernizate și mecanizate complex, datorită dependenței de factori microclimatici înconstanți și puțin favorabili și dificultăților create de înclinarea pantelor, ca și capacitățile scăzute de producție a pământului, ajungem la concluzia că această zootehnie nu se poate rentabiliza prin ea însăși.

În astfel de condiții, și întrucât nu poate fi adusă în discuție abandonarea unor pământuri dificile, dar apte să producă bunuri materiale — în primul rând lapte și carne, deci proteină animală, apoi, piel, lână, fructe ș.a. — metodologia înaintării, orientarea de vîitor presupun fixarea asupra unor adjuvante eficiente, la care se poate apela în mod efectiv, iar primul dintre aceste adjuvante se verifică a fi reprezentat de turismul montan în general și de agroturism în mod special.

În abordarea, cel puțin teoretică, a ideii agroturistice în Carpați, vom ține cont de faptul că turismul în interiorul gospodăriei crescătorilor de animale muntene nu poate fi introdus nici în termen scurt, nici în mod plener. Ca orice lucru ce reprezintă o noutate, este previzibilă starea de „rezistență la nou”, adică o acțiune tipică conservatoare, cu forme variate de exprimare. Dar în zonele cu muntele populat cu gospodării, oameni și animale, unde există o natură convingătoare prin estetică peisagistică și, mai ales, acolo unde tradițiile culturale au reușit să se mai păstreze, fie și parțial, abordarea agroturismului poate deveni o acțiune cu șanse efective de reușită.

La alcătuirea unei liste de enumerare a valorilor montane „la zi”, devine necesar a se ține cont și de amănunte, practice de actuală infrastructură, prin analiza în nivel de specialitate a fiecărui element în parte, cu toată gama de variabilitate a posibilităților de influențare a vieții comunității sociale reprezentată de satul de munte. Ceea ce se impune, încă din faza preliminară, este acceptarea soluției în-tercondiționării dintre turism și zoagri-

AGROTURISMUL

cultura montană, în ideea turism numai cu zoăgriculteră. Mai exact un astfel de turism poate fi practicat numai în acele gospodării unde există și animale, în număr corespunzător capacității de producție furajeră anuală a pământului deținut de producător. În sfârșit, desigur, agroturismul în Carpați presupune o fază preparatorie deosebit de minuțioasă.

Pe de o parte, intră în discuție necesitatea educării de masă a populației, orientarea spre o astfel de activitate — cu instituirea de cursuri și de școli speciale —, iar pe de altă parte, crearea unor posibilități, a unor condiții de aprindere din partea statului, prin credite, asistență tehnică, proiecte, lărgirea rețelei de drumuri, apă, electricitate etc. Se va avea în vedere și faptul că din calcularea timpului necesar muncii într-o gospodărie zoăgricolă montană mijlocie, cu un efectiv mediu de 10 vaci cu lapte — aproximativ aici situându-se optimul încălcrării cu animale — a rezultat faptul că familia nu ar putea oferi turștilor o pensiuine completă. Gradul de ocupare, în special al femeii, al gospodinei, atît în zoăgriculteră cît și în activități decurgînd din necesități proprii familiale, nu lasă deci spații suficiente pentru prepararea meselor de prînz și de seară, pentru igiena veselei, a încăperilor etc. O concentrare prea accentuată spre turismul cu pensiuine completă a-ar produce în dauna creșterii animalelor. Totodată, pentru exemplul utilizat — de 10 vaci cu lapte —, necesitatea modernizării grajdurilor, prin introducerea electricității, apoi, instalației de evacuare a deieciilor lichide, mulsului mecanic, precum și a principalelor unelte destinate agriculturii montane (minicositoarea mecanică, minîntorcătorul de fin și minîncarul pentru transport) reprezintă condiții de neîncuș.

Aceste elemente de modernizare sînt extrem de necesare, definitiv, spre a se putea asigura o viteză de lucru substanțial sporită în creșterea animalelor — deci eficiență economică —, prin care să se poată crea timpuri necesari a fi investiți de gospodăria în turism, iar de gospodăria, în ceea ce am denumit „a treia ocupație împor-țiană a crescătorului de animale muntene” în minîndustria locală de vîltoir. Prin calcularea în continuare a timpului de muncă necesar activității turistice — unde rolul femeii este de importanță determi-nantă — rezultă că este cu putință o în-vestiție de timp-muncă în asigurarea ser-viciilor turistice, însă în limitele a două aspecte: întretinerea igienei și prepararea și servirea dejunului, cu resursele alimen-tare furnizate de gospodăria proprie (lap-

AGROTURISMUL

te, smântână, brânzeturi, ouă, dulceați, miere, fructe ș.a.).

Aici intervine însă elementul ce determină necesitatea dezvoltării turismului de stat în acele localități rurale de munte ce intră în circuitul turistic: asigurarea meselor de prânz și cină și a activităților de agrement, susținerea sanitară a cerințelor firești pentru turiștii ce au optat pentru c astfel de variantă de petrecere a concediului de odihnă. Tot aici pot fi luate în vedere: minihoteluri cu programe de seară în sezoanele de vîrf, miniterenuri de sport, bazine de înot, saune, cabinete medicale specializate în medicină sportivă, cu multă atenție acordată utilizării plantelor medicinale etc. Spațiile de cazare existente în minihotelurile de stat devin astfel soluții pentru turismul de afirșit de săptămîna, pentru turismul de tranzit, sau pentru cel internațional. Spațiile de cazare din gospodăria este de preferat să fie destinate exclusiv turismului de durată și în sistem familial, organizat printr-un serviciu propriu de turism agrar, al asociațiilor crescătorilor de animale.

Stîile turistice, mijloacele de agrement hipo, parcurile zoologice de altitudine, participarea la sărbători și obiceiuri locale, spectacolele folclorice ș.a. sînt alte aspecte, ce țin de organizarea unor coneeții atractive. Cooperarea dintre asociațiile crescătorilor de animale și turismul de stat devine un deziderat de neîndoiel în acest caz, necesitînd instalarea unui sistem de relații specializat, cu efect bilateral: zootehnie și turism.

O perspectivă deosebită o poate dobîndi și turismul montan de iarnă. Spunem „deosebită”, plecînd tocmai de la considerentul că în munții noștri există zone cu multă zăpadă și terenuri excelente pentru amenajarea pîrliilor de schi, aspect ce implică turismul de stat. E de avut în vedere și faptul că în perioada de iarnă animalele se află în condiții de stabulație, lucrările agricole sînt mai reduse ca volum și, în acest mod, se creează și timpi disponibili pentru activitatea turistică, pe de o parte, precum și pentru asigurarea tuturor formelor de instruire sau școlarizare a producătorilor în cele două sensuri ce devin esențiale: creșterea animalelor și turismul.

Este deosebit de necesar să fie bine înțeles faptul că turismul agrar montan nu poate prinde viață fără parcurgerea unei etape preparatorii foarte minuțioase, mai întîi pe linie științifică, cu analize și experimentări temeinice de soluții, iar apoi pe linia practicii generalizate, în baza auctorizării crescătorilor de animale și cointereseării, prin colaborarea reciproc

avantajoasă dintre zootehnica montană și fracțiunea de stat a turismului montan. Cu alte cuvinte, perspectiva agroturistică în Munții Carpați este efectivă și ea reprezintă o încadrare armonioasă în dezvoltarea de ansamblu a țării.

Stabilirea metodelor, a tehnologiilor de producție, formelor de cooperare, modalităților de instruire, alți a tineretului de vîrstă școlară, cit și a crescătorilor de animale, de pe poziția interesului acut pentru modernizare a vieții în spațiile noastre montane, crearea variantelor de lucru pentru condiții naturale și demografice deosebite, stabilizarea conceptuală asupra unui sistem economico-social și ecologic viabil și adecvat stărilor de fapt proprii zonei de munte și fîcării microzone în parte reprezintă o sarcină în primul rînd științifică. Aplicarea în practică necesită, la rîndul ei, o etapizare deosebit de exactă, formarea unui mod de gîndire clarificat, roului modelului, al modelelor experimentale fiind definitivului. În toate cazurile generalizarea devine o chestiune de mai lungă durată și supusă în permanență unor înnoiri în metodă.

Dacă zootehnica montană nu-și poate asigura astăzi reproducerea prin ea în-

Civilizația vacii — însemnul parenității umane
(St. Iohan în Tiro)

șăși, turismul agrar și sistemul microindustrial rural-montan devin pîrghiile principale posibile și necesare stabilizării și dezvoltării unui sector care prin definiție este de importanță vitală. Societatea poate deveni beneficiara deplină a valorificării superioare a regiunilor noastre de munte prin aportul unor produse alimentare pretece și valoroase prin naturalitate și calitate în primul rînd, precum și prin efectul sanitar regenerativ dat de însăși natura montană: aer și ape nepolluate, mediu liniștit și inedit, condiții variate și optime de confort spiritual, în primul rînd pentru omul societății moderne al marilor orașe.

Carpații pot și trebuie să devină o oază de sănătate și binefăcătoare pentru cimen-

Dr. A. REV